VAPAUS

Ilmestyy tiistaina, torstaina ja lauantaina
Perustettu 1917

Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

No. 134 — Vol. L vuosikerta | Sudbury, Ont. | Lauantaina, marrask. 19 p. — Saturday, Nov. 19, 1966

Työnjohtajat lakossa BC:n satamissa

Vaativat unionsa tunnustamista; satamatyöläiset kunnioittavat pomojen lakkovahtilinjaa; Air Canadan lakko jatkuu edelleen

Vancouver. — Riita 190 työnjohtajan kollektiivisista työehtosopimis-oikeuksista on sulkenut British Columbian kaikki huomatuimmat satamat.

B. C.:n noin 4,000 satamatyöläistä kieltäytyi torstaina menemästä pomojen lakkovahtilinjojen läpi. Etukäteen ei saatu juuri mitään varoituksia työnjohtajain uloskävelystä, vaikka heidän kollektiivista työehtosopimus-oikeuksistaan on kiistelty pidemmän aikaa.

Työnjohtajat muodostivat kolmisen vuotta sitten International Longshoremen's and Warehousemen's Union osaston No:514, mutta Canadan työsuhdelautakunta on kieltäytynyt tunnustamasta tätä unio-osastoa työnjohtajain kollektiiviseksi edustajaksi.

B.C.:n satamatyönantajain (Maritime Employers Association) on itsepäisesti kieltäytynyt neuvottelemasta työnjohtajainsa muodostaman unio-osastoo 514 kanssa.

"Canadan työsuhdelautakunta katsoo, että he (pomot) lukeutuvat hallintohenkilökuntaan, ja sellaisenaan heille ei voida tunnustaa kollektiivisten työehtosopimusten neuvotteluoikeutta," selittävät työnantajat.

Työnjohtajat ovat kuitenkin toista mieltä, koska heidän toimestaan järjestettiin lakkovahdinta Vancouverin, New Westminsterin Prince Rupertin, Victorian Port Albernin, Duncanin, Nanaimon ja Chemainusin satama-alueille.

Lakon johdosta keskeytyi Vancouverissa 34:n laivan lastaus ja lossaus, New Westminsterissa 7:n laivan jne.

Työnjohtajain puhemies Mr. Hurre antoi torstaina seuraavan tilanneselostuksen:

"Osasto No 514 on viimeksikuluneen 3 vuoden aikana yrittänyt jatkuvasti päästä siihen, että osasto tunnustettaisiin työjohtajain kollektiiviseksi edustajaksi, ja että sen perusteella voitaisiin allekirjoittaa kollektiiviset työehtosopimukset unionin ja British Columbian satamatyönantaja liikkeiden kanssa.

"Työnantajat ovat jatkuvasti suhtautuneet kielteisesti yrityksiimme . . . meillä ei ollut muuta mahdollisuutta kuin järjestää lakkovahdinta, että päästään vakavamielisiin keskusteluihin kiistakysymyksen ratkaisemiseksi . . . Osasto No 514 virkailijat ovat joka hetki valmiina keskustelujen aloittamiseen . . ."

AIR CANADA UHKAA VETÄÄ TARJOUKSENSA TAKAISIN

Toronto. — Air Canadan presidentti Gordon McGregor antoi torsta-iltana vihjeen, että yhtiö voi vetää takaisin palkankorotustarjouksensa sen vuoksi kun lakossa olevat mekaanikot kieltäytyivät ryhtymästä neuvotteluun yhtiön esittämien ehtojen pohjalla.

Samalla kertaa Air Canada tiedoitti, ettei se tule perääntymään aikaisemmasta kannastaan, mikä johti lakkotilanteeseen.

Lakkolaisten puhemies, IAM:n canadalainen varapresidentti Mike Rygus sanoi, että ei ole mitään hyötyä osallistua sellaiseen kokoukseen minkä suhteen yhtiö esittää ennakkoehdot.

Noin 5,200 mekaanikon maanantaina aloittama lakko on tyrehdyttänyt Air Canadan koko lentoliikenteen.

Yhtiön edustajan kerrotaan sanoneen, että Air Canadan täytyy vetää takaisin palkankorotustarjouksensa, sillä se ei voi kantaa lakon aiheuttamia menetyksiä ja samalla korottaa työläistensä palkkoja, kuten sovittelija on ehdottanut.

Mr. Rygus sanoi, että unio olisi tervehtinyt alustavia neuvotteluja riitakysymysten ratkaisemiseksi, mutta yhtiö asetti tiesulkuja neuvottelumahdollisuuksien estämiseksi.

Rosvoja kävi viinakaupassa

Toronto. — Kaksi revolvereilla aseistettua miestä meni torstai-iltana St. Clair Avenuella olevaan väkijuomakauppaan ja pakeni sieltä ammuttuaan sitä ennen kaupan erästä työläistä.

Poliisit eivät ole tiedoittaneet saivatko rosvot rahaa, ja jos saivat, minkä verran. Rosvojen haavoittama työläinen vietiin sairaalaan hoidettavaksi.

VIIME TIEDOT

Bonn. — Länsi-Saksan Kristillisdemokraattisen puolueen johtajien sanotaan olevan valmiina luopumaan suunnitelmasta Georg Kiesingerin kansleriksi nostamiseksi, jos tämä toimenpide auttaa tilanteen selvittämistä siten, että sosialidemokraatit tulevat ns. suureen kokoomukseen nykyisen hallituskriisin ratkaisemiseksi.

Rooma. — Kova myrsky ja korkea nousuvesi aiheuttivat torstaina tuhoa Po-joen suistoalueella. Virkailijat sanovat, että alueen aallonmurtajat ovat sortumisen partaalla. Kahden kauppalan asukkaat, jotka olivat vastikään saapuneet takaisin marraskuun 4 pnä olleen tuhoisen tulvatilanteen jälkeen, jouduttiin evakuoimaan uudelleen kodeistaan.

Ottawa. — Diefenbakeria tukevat torypuolueen parlamenttijäsenet aloittivat torstaina kampanjan, jonka tarkoituksena on dramaattisella tavalla osoittaa, että alkuviikon puoluekokouksesta huolimatta, missä näytettiin "päällikölle" veräjää, John Dieefnbaker nauttii edelleen konservatiivien luottamusta.

St. Joseph de la Rive, Que. — Pelastustyöläiset etsivät 10-vuotiasta Andree Tremblaya, jonka vanhemmat kuolivat tätä St. Lawrencen varrella olevaa kylää keskiviikkoiltana iskeneessä maanvyörymässä. Tonnimääriä vettä, kiviä ja maata virtasi St. Joseph de la Rive kylän läpi. Maanvieremä tuli täydellisenä yllätyksenä kylän 450 asukkaalle.

Yhdistyneet Kansakunnat. — YKn yleiskokouksessa aloitettiin perjantaina keskustelut Kiinan jäsenoikeuksista. USAn tarkoituksena on saada Kiinan jäsenoikeuksien tunnustaminen estetyksi siten, että asia julistetaan ensin "tärkeäksi kysymykseksi", minkä ratkaisu tarvitsee sitten ⅔ enemmistöpäätöksen. Italian sanotaan toimivan "kahden Kiinan" tunnustamisen hyväksi.

Vapaakauppa USAn kanssa veisi Canadalta itsenäisyyden, Gordon

Toronto. — Sataviisikymmentävuotta kestäneen canadalaisväittelyn toinen erä on nyt menossa kysymyksestä mannermaisuus kansallismielisyyden vastakohtana.

Perjantai-iltana, 250 canadalaista eri ikäluokista, kokoontui pohtimaan tätä kysymystä uudelleen. Ja taas keskittyi keskustelu suuren jättiläismaan vierellä asumisesta syntyviin ongelmiin ja painostuksiin.

"Meidän perinnäinen asemamme on veltto, heikko ja valittava tämän kukoistavan pyörteen edessä, jonka Amerikka käsittää," sanoi talous-tieteen historioitsija pro. Abraham Rotstein Toronton yliopistosta.

"Me näytämme olevan kykenemättömiä päättämään, joko oman kansallismielisyytemme taikka amerikkalaisen muodon puolesta." Hän sanoi canadalaisten vapisseen vuosisadan tämän kysymyksen uhreina.

Ja haastemiehisellä, joskin pessimistisellä sävyllä, kaksipäiväinen Woodsworth Säätiön konferenssi alkoi Opinnollisessa Keskuksessa tutkiskella mitenkä tämän canadalaisen olotilan tulisi käyttäytyä — eläen kuten se tekee, tämän räjähdyksenomaisen, menestyksellisen, kymmenen kertaa itseään suuremman kissan vieressä."

Professori Rotstein sanoi kansallisen itsenäisyyden olevan perusolemukseltaan valtaa, valtaa tehdä päätöksiä tärkeistä kansallisista koskevista asioista. Nykyisen monisäkeisen yhteiskunnan kehityksen kannalta katsoen laajeneva teknologia aiheuttaa uusia rajoituksia ja painostuksia kansalliselle itsenäisyydelle.

"Teknologian voima nykyaikana on peruuttamatonta", hän sanoi.

"Mannermaisuus, ainakin sen aineellisessa ja teknologisessa tajunnassa on myöskin yhtä välttämätöntä."

ARVOSTELUA "VAPAA-KAUPASTA"

Entinen liberaalinen rahaministeri muistutti kuulijaansa, että lokakuussa ollut liberaalien vuosikokous hyväksyi päätöslauselman suositellen vapaakauppaa USA:n Meksikon ja Karibbean saariston kanssa. "Toivomukseni olisi, ettei tätä päätöslauselmaa otettaisi liian kirjaimellisesti", hän sanoi.

Sitouttaminen vapaakauppaan USAn kanssa, jonka kokonaistuotanto on 15 kertaa suurempi kuin Canadan "olisi turmiollista tälle maalle" hän varoitti.

Vapaakaupassa, tehdasteollisuuden laajentuminen tulisi tapahtumaan Amerikassa. Tämä on ollut kokemuksemme maatalouskoneteollisuudessa, missä on ollut vapaa kauppa sitten vuoden 1944, hän sanoi.

Poliittisesta näkövinkkelistä katsottuna, "se tulisi aiheuttamaan kansantaloutemme täydellisen sulautumisen ja yhteenliittymisen Amerikan kanssa. Jos nän tulisi tapahtumaan, niin meidän nykyinen itsehallintamme ei poliittinen riippumattomuutemme tulisi häipymään näköpiiristä." Ja tämä menettelyn olisi enemmän merkityksellinen — paljon enemmän merkityksellisen — kuin mikään taloudellinen vaurastuminen, jonka mannermaisuus voisi ehkä mukanaan tuoda, hän varoitti.

YDINVOIMALAIVOJAKIN TONKININ LAHDELLA

Saigon. — Yhdysvaltain Tyynenmeren sotalaivaston päällystö tiedoitti keskiviikkona että ydinvoimakäyttöiset sukellusveneet ovat olleet Tonkinin lahdella, Pohjois-Vietnamin rannikolla useiden kuukausien ajan.

Amiraali Roy L. Johnson sanoi, että näitä ydinvoimakäyttöisiä sukellusveneitä käytetään satamaan tulevien ja sieltä lähtevien laivojen tarkkailuun sekä muuhunkin tarkoitukseen, josta hän ei voi oman lausuntonsa mukaan puhua julkisesti.

Tarkailijat arvelevat, että näiden sukellusveneiden tehtävänä on myös alas ammuttujen yhdysvaltalaisten lentäjien pelastamistyö.

Amiraali Johnson sanoi, että Polaris-ohjuksilla varustettuja sukellusveneitä ei ole Tonkinin lahdella.

Hän sanoi kannattavansa sitä, että aktivisoiden uudelleen ainakin yksi raskas risteilijä, mitä voitaisiin käyttää tykkituli-tuen antamiseen Etelä-Vietnamin rannikolla. Tällä kertaa Yhdysvalloilla on Vietnamin rannikolla käyttössä kaksi raskasta risteilijää — St. Paul ja Newport News. Ensinmaiittu toimii Seitsemännen laivaston yhteydessä ja toinen Atlantin laivastossa.

Amiraali Johnson sanoi Pohjois-Vietnamin avanneen kolme kertaa tykkitulen Yhdysvaltain hävittäjäaluksia vastaan. Hän esitti kuitenkin mielipiteen, että vaikka Yhdysvaltain sotalaivat lähetettäisiin pommitusmatkalle Pohjois-Vietnamin rannikolle, ne eivät joutuisi siellä vakavammin vahinkoihin.

Hän sanoi Yhdysvaltain sotalaivojen upottaneen demarkaatiolinjan lähettyvillä 155 joki- ja tavarankuljetusalusta. Niiden lastina väitetään olleen ammuksia, riisiä, lääketarpeita ja kiväärejä.

ENNUSTAA AIKAISIA VAALEJA ONTARIOSSA

Ottawa. — Uuden demokraattisen puolueen (NDPn) ontariolaisjohtaja Donald C. MacDonald sanoi täällä keskiviikkona, että konservatiivipuolueen kansallisen järjestön riveihin tullut hajaannus voi sekoittaa Ontarion pääministeri John Robartsin vaalisuunnitelmia.

Osallistuessaan Ottawassa pidettyyn NDP:n parlamenttaarikkojen kokoukseen mr. MacDonald sanoi kirjeenvaihtajille, että Ontarion maakuntavaalit, jotka pidetään luultavasti ensi vuonna, voidaan siirtää kevääseen tai kesään konservatiivipuolueen rivien hajaantumisen vuoksi, kansallisesti.

"Vuoden 1967 syksy olisi johdonmukaisesti ajatellen Ontarion paras vaaliaika, mutta mr. Roberts — olettaen että hänellä on kiintymystä kansallisen konservatiivipuolueen johtajapaikkaan — voi järjestää vaalit aikaisemmin saadakseen tämän esteen pois ennen konservatiivipuolueen kansallista johtajan teko-kokousta.

Mr. MacDonald sanoi, että konservatiivien kansallisen järjestön rivien hajoaminen voi vaikuttaa kielteisesti puolueen vaalituloksiin Ontariossa, mutta tämä on kokonaisuudessaan vain arvailua.

Kaikkein tärkein kysymys Ontariossa on se, että konservatiivipuolue on ollut kauan vallassa — 22 vuotta —mutta, sanoi mr. MacDonald "maakunnassa ja koko maassa vallitsevasta vauraudesta huolimatta, monet ontariolaiset ovat jääneet tämän hyvinvoinnin ulkopuolelle."

"Minun mielestäni on farmarit, kuluttajat ja eri alojen työläiset, jotka ovat tulossa epätoivoiseksi siitä, ettei nykyinen hallitus haluakaan käsitellä maakunnan väestön edessä olevia pulmakysymyksiä.

"Kun normaalisesti vähän mielenosoituksiin osallistuvat farmarit lähtevät traktoreineen maantielle mielenosoituksiin, kuten on Ontariossa tapahtunut, silloin on jotakin vakavasti vinossa," hän sanoi.

Mr. MacDonald arvosteli pääministeri Robartsia siitä kun hän on vähentänyt maakunnan käyttövaroja opetustarkoituksiin sekä terveydenhoitoon ja huoltotarkoituksiin verojen kohoamisen estämiseksi aikana, jolloin kaikille mainituille aloille tarvitaan lisää varoja.

Vaatii hallituksen toimenpiteitä sinkkituotannon ylläpitämiseksi

Mine-Millin valtuuskunta kävi asian johdosta liittohallituksen ministerien puheilla

Toronto. — Mine Mill-union kansallinen johtokunta on päättänyt tehostaa toimintaansa sen hyväksi, että liittohallitus ryhtyisi viivyttelemättä toimenpiteisiin työttömyyttä aiheuttavan sinkkituotannon vähentämisen estämiseksi Canadassa.

Tämän tiedon antoi kansallinen varapresidentti Harvey Murphy, jonka johdolla union kansallinen valtuuskunta kävi marraskuun 9 päivänä liittohallituksen tärkeimmistä ministereistä muodostetun hallitusvaltuuskunnan puheilla tämän asian johdosta.

Sinkkituotannon vähentäminen "johtuu ns. 'mannermaisuuden' täytäntöön soveltamisesta", sanoi mr. Murphy syyttäen, että tuotannon vähennykset johtuvat "teollisuuden oma-aloitteisista rajamääritelmistä ja että ne perustuvat siihen kun yhtiöt ovat päättäneet lähettää Yhdysvaltain -markkinoille enemmän raakaainerikasteita ja vähentää harkkomuotoon valmistetun sinkin lähetystä".

Mine Mill pyrkii myös kaivosalalla toimivien muiden unioiden yhteyteen tämän kampanjan edistämistarkoituksessa. "Tämä olisi sellainen yhteistoimintamuoto, mikä toisi parhaita mahdollisia tuloksia kaikille metallikaivosteollisuuden työläisille Canadassa", sanotaan union kansallisen johtokunnan lausunnossa. "Me vetoamme julkisesti kaikkiin tällä alalla toimiviin unioihin että ne osallistuisivat tähän kampanjaan."

Ottawan matkalla Mine Millin valtuuskunta kehoitti Canadan hallitusta ilmaisemaan Yhdysvaltain hallitukselle päättävästi vastustavan kantansa kaikkiin vero-tai tullipolitiikasta johtuviin tuotantorajoituksiin nähden niin, että sinkkiharkkojan tuontia (USA:han) vähennetään samalla kun käsittelemätöntä malmia voidaan sinne tuottaa rajattomasti.

Hallituksen edustajina tähän kokoukseen osallistui raha-asiain ministeri Mitchell Sharp, työministeri Nicholson, kaivos ja voima-asiain ministeri Jean-Luc Pepin sekä intiaanien ja pohjoisalueiden ministeri Laing.

Union edustajina oli kansallinen presidentti Ken Smith, varapresidentti Murphy sekä johtokunnan jäsenet King, Vancouverista ja Kennedy Sudburysta. Union edustajiston mukana oli Kootenay West-vaalipiiriä alahuoneessa edustava NDPn jäsen Bert Herridge. Kootenay Eastin liberaaliedustaja Jim Byrne ei voinut tulla kun hän oli ulkomailla hallituksen asioilla.

Vastatessaan union esityksiin raha-asiain ministeri Sharp sanoi tätä kohtausta "ajankohtaiseksi" ja sanoi union edustajille, että hän on parasta aikaa neuvotteluissa Yhdysvaltain hallituksen edustajain kanssa kauppakysymyksistä. Lisäksi hän sanoi odottavansa suurella mielenkiinnolla verokysymyksiä tutkineen mr. Lemayn johdolla toimineen kuninkaallisen komission raporttia, mikä pitäisi julkaistaman lähitulevaisuudessa.

Union kanta sinkkituotannon vähentämisestä on se, että vähennysten perustana on nykyinen veromääritelmä, mikä antaa 3-vuotisen verovapauden uusien kaivosten kehittämiseksi. "Tämän seurauksena on, että uusia kaivoksia avataan ja vielä tuotantokuntoisia kaivoksia suljetaan", sanoivat union edustajat.

"Tämä kehitys ei rajoitu yksinomaan sinkkituotantoon. Yleisesti tunnettu tosiasia on, että Sudburyn alueella Inco kehittää uusia kaivoksia ja todellisena vaarana on, että yhtiö sulkee osia vanhoista kaivoksista voidakseen käyttää mahdollisimman suuressa määrässä verovapaata aikaa" (uusissa kaivoksissa), sanotaan M-M:n julkaisemassa muistiossa. "Näin tulee tapahtumaan kaikenlaisten yhteisoperatioiden yhteydessä ja ihmiset joutuvat sen vuoksi kärsimään dislokaatiosta (työ- ja asuinpaikkamuutoksista), lomautuksista ja jokapäiväisen elämänsä häiriintymisestä muilla tavoin. Mutta suuret kansainväliset yhtiöt kahmivat siitä suuria voittoja."

Työministeri Nicholson onnitteli unioa menestyksellisesti suoritetusta neuvottelusta sen hyväksi, että H. B. Minen sulkemisen työttömiksi joutuneet perheelliset miehet siirrettiin muihin tehtäviin.

Sheppard vapautettiin murhasyytöksestä

12 vuotta sitten vaimonsa murhasta elinkautiseen rangaistukseen tuomittu vapautettiin

Cleveland. — Kaksitoista vuotta sen jälkeen kun hänen vaimonsa mukiloitiin kuoliaaksi Samuel H. Sheppard vapautettiin keskiviikkona murhasyytöksestä.

Vähän kaljupäisesti ja harmaatukkaiseksi tullut, 42-vuotias Sheppard joka on palvellut 9 vuotta vankeusrangaistusta rikoksesta, minkä johdosta nostetusta syytöksestä hänet nyt vapautettiin, sanoi vapautuksensa jälkeen:

"Miten voisi minun sydämessäni olla mitään katkeruutta? Minä en ole laikaan katkeroitunut. Minun sydämessäni on rakkautta."

Hänen lakimiehensä sanoivat toivovansa että Sheppard saa takaisin luustolääkärin toimiluvan, mikä otettiin häneltä pois vankilassa ollessaan. Mutta kun häneltä kysyttiin, aikooko hän ryhtyä uudelleen hermoleikkaajalääkäriksi, hän vastasi:

"En tiedä ryhdynkö siihen työhön. Jos ihmiset tarvitsevat apua, minä ryhdyn. Jos ihmiset ovat kipeitä ja tarvitsevat hermoleikkausta, minä teen sen."

Hetikohtaisista suunnitelmistaan Sheppard sanoi:

"Minä en ole suunnitellut mitään. Haluaisin mennä katsomaan vanhempianme Saksaan."

Puhuessaan sanomalehtien kirjeenvaihtajille hän piti kevyesti oikeata kättään toisen vaimonsa Ariane Tebbenjohanns Sheppardin kaulalla. Hänen toisella vaimollaan on 13-vuotias tyttö ensimmäisestä avioliitosta Saksassa. Sheppardin vanhemmat kuolivat 11 päivän väliajoilla pian sen jälkeen kun Sheppard tuomittiin 1954 — hänen äitinsä kuoli itsemurhan tehden.

Valamiehistö, missä oli 7 miestä ja 5 naista, käsitteli asiaa vähän vailla 12 tuntia ja julisti Sheppardin syyttömäksi heinäkuun 4 pnä 1954 tehtyyn mrs. Sheppardin murhaan.

Mrs. Marylin Sheppard oli silloin 31-vuotias ja hän oli saanut 5 kuukauden kuluttua toisen lapsensa. Mrs. Sheppard mukiloitiin kuoliaaksi oman asuntonsa kylpyhuoneessa. Sheppard väitti, että murhan teki joku tunkeutuja.

Ensimmäisessä oikeuskuulustelussa valamiehistö julisti Sheppardin syylliseksi toisen asteen murhaan, mistä hänelle langetettiin elinkautinen vankilatuomio. Hänet vapautettiin $10,000 takausta vastaan Ohion valtion pakkotyölaitokselta 1964 ja kahden päivän kuluttua sen jälkeen Sheppard meni avioliittoon Arianen kanssa. Heidän romanssinsa alkoi kirjeenvaihdon perusteella Sheppardin ollessa kalterien takana.

USA:n ylioikeus antoi kesäkuun 6 päivänä määräyksen, että Sheppardille on annettava joko uusi oikeuskuulustelu tai hänet on vapautettava.

Oikeuskuulustelussa sanottiin, että ensimmäistä oikeuskuulustelua värjäsi "karnevaalihenki".

Neuvostoliiton öljyn vienti lisääntynyt

Lontoo. — Neuvosto-blokkin öljynvienti maailman ei-kommunistisiin maihin nousi arvioituun 920,000 tynnyriin päivittäin tämän vuoden ensimmäisen puoliskon aikana, ollen lisäys 16.6 prosenttia viime vuoden vastaavalta ajalta, tiedoitti Petroleum Press Service.

Nixon vt. johtajaksi Ontarion liberaaleille

Toronto. — Ontarion lainlaatijakunnan liberaalipuolueen ryhmän ylimääräisessä kokouksessa valittiin torstaina Robert Nixon (MPP Brant) ryhmän väliaikaiseksi johtajaksi.

Kokoukseen osallistui liberaalipuolueen 19 lainlaatijakunnan jäsentä. Poissa oli ainoastaan Andrew Thompson, joka esitti keskiviikkona eroanomuksensa sairautensa vuoksi, sekä Stan Farquhar, joka juuttui sumun vuoksi Sudburyyn ja George Gordon, joka on sairaana kotonaan, Brantfordissa.

Toisena väliaikaisena johtaja-ehdokkaana oli Vernon Singer (MPP Downsview). Äänestyksen tulosta ei ilmoitettu, mutta yleisesti otaksutaan, että äänet jakaantuivat melko tasaisesti. Toisessa äänestyksessä Nixon sai väliaikaisen johtajapaikan tueksi kokouksen yksimielisen kannatuksen.

Nixon, joka on 38-vuotias, valittiin Ontarion lainlaatijakunnan jäseneksi v. 1962 suoritetuissa täytevaaleissa. Hänen isäntä, v. 1943 Ontarion pääministerinä ollut Harry Nixon, oli Brant-vaalipiirin edustajana lainlaatijakunnassa vuodesta 1919 kuolemaansa asti v. 1961.

Vuonna 1964 Robert Nixon oli Ontarion liberaalipuolueen yksi johtajaehdokas, jääden äänestyksessä kolmannelle tilalle. Silloin valittiin puoluejohtajaksi Andrew Thompson, joka esitti nyt erohakemuksensa terveyssyistä. Yleisesti otaksutaan, kuitenkin, että mr. Thompsonin erohakemuksensa vaikutti myös liberaalipuolueessa viime aikoina kehittynyt oikeistosuuntaus, mikä on ilmaissut itsensä Walter Gordonin sivuuttamisen, sairaushuoltolain täytäntöönpanon lykkäämisen muodossa jne.

Charles Templeton tuli 1964 johtaavaaleissa toiselle tilalle. Mr. Templeton tunnetaan radiokuuluttajana ja liikemiehenä. Mr. Templeton on luvannut antaa ensi maanantaina tiedon siitä, aikooko hän ryhtyä uudelleen liberaalien puoluejohtajan ehdokkaaksi. Monet huomioitsijat ovat sitä mieltä, että mr. Templetonista leivotaan liberaaleille uusi puoluejohtaja Ontariossa.

JUNARIKOSSA KUOLI 38 JA LOUKKAANTUI 200

Nilopolis, Brasilia. — Työväenluokan esikaupunki-alueilta Rio de Janeiroon menossa ollut täyteen ahdettu paikallisjuna meni keskiviikkona pysähdysvalojen läpi ja törmäsi yhteen toisen junan kanssa.

Poliisien antamien tietojen mukaan tapaturmassa kuoli ainakin 38 ihmistä ja loukkaantui yli 200. Viisitoista loukkaantuneista oli hengenvaarallisesti loukkaantuneita.

Poliisipäällikkö Jeol Crespo sanoo, että hän laski 30 ruumista väliaikaisesti valmistetussa hautauskappelissa. Hänen kertomansa mukaa 8 muuta matkustajaa oli kuollut sairaalassa sen jälkeen kun heidät oli saatu kuljetetuksi sinne onnettomuuspaikalta.

Rautatien virkailijat sanovat onnettomuusjunan lähteneen Novo Iguacu esikaupunki-asemalta Rioa kohti ennen pimeän tuloa illalla ja ajaneen pysähdysvalojen läpi, törmäten Nova Iguacuun lähdössä olevaan junaan. Yhteenajo tapahtui 18 mailia luoteeseen Rio de Janeirosta.

Rioa kohti menossa olleen junan ensimmäinen kolmesta vaunusta hajosi yhteentörmäyksen voimasta, heittäen matkustajia ja vaunun särkyneitä osia radan toiselle puolelle, kertovat silminnäkijät.

Kaikki kolme vaunua oli täynnä matkustajia.

Toinen yhteentörmäykseen joutuneista junista, mikä oli menossa pois Riosta, ei ollut niin täynnä matkustajia.

Sotilaat, palokuntalaiset ja poliisit kantoivat tapaturmapaikalta pois kuolleita ja loukkaantuneita. Noin 3,000 henkeä käsittävä ihmisjoukko kerääntyi mukulakivipäällysteiselle pääkadulle Olindan aseman lähettyvillä pelastus ja puhdistustyötä seuraamaan.

VAPAUS (LIBERTY)
INDEPENDENT LABOR ORGAN OF FINNISH CANADIANS
Established Nov. 6, 1917
Editor: W. Eklund Manager: E. Suksi
Telephone: Office and Editorial 674-4264
Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Co. Limited, 100-102 Elm St. West, Sudbury, Ontario, Canada
Mailing Address: Box 69
Advertising rates upon application, translation free of charge.
Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash.
Member of the CANADIAN LANGUAGE PRESS CLUB
TILAUSHINNAT:
Canadassa: 1 vk. $9.00, 6 kk. $4.75, 3 kk. 2.75
USA:ssa 1 vk. $10.00, 6 kk. $5.25
Suomessa: 1 vk. 10.50, 6 kk. 5.75

Kaksi torypuoluetta

Ottawassa viikon alussa pidetty konservatiivipuolueen konferenssi kirjoitti "loppu" eli "finis" John Diefenbakerin monessa suhteessa myrskyiselle johtajakaudelle mainitussa suurpääoman puolueessa.

Toisaalta on kuitenkin mahdollista, vaikka ei todennäköistä, että johtajakysymystä ei ole vielä loppuunkäsitelty — että suhteellisen suurta kannatusta puolueen jäsenten keskuudessa nauttiva vanha poliittinen sotaori kaivautuu uusiin asemiin johtajamanttelinsa säilyttämiseksi. Ilmeistä on, että hän haluaa olla hyvin näkyvällä paikalla Canadan 100-vuotisjuhlien yhteydessä ja niinollen mr. Diefenbakerilla ei ole erikoisempaa kiirettä astua sivuun. Toisaalta on mahdollista sekin, että liberaalien vähemmistöhallitus kukistuu — tai kukistetaan, mihin hän voi nyt tulevaisuudentoiveitaan myös rakentaa — mikä jatkaisi mr. Diefenbakerin valtakautta sillä "keskellä virtaa ei hevosta vaihdeta", eikä liioin vaalitaistelun tuoksinassa voida puoluejohtajaa vaihtaa.

Toistaiseksi ei siis ole lainkaan varmaa se, mitä tulee tapahtumaan. Tällä kertaa näyttää kuitenkin siltä, että vanha torypuolue hajosi kahteen miltei tasavoimaiseen osaan viikon alussa Ottawassa pidetyn puoluekokouksen päätösten johdosta.

Niskan päälle pääsi Dalton Camp, joka Diefenbakerin kannattajien vastustuksesta huolimatta tuli uudelleen valituksi konservatiivipuolueen kansallisen komitean puheenjohtajaksi. Mutta mr. Campin voitto oli miltei hiuskarvan varassa. Hän sai 563 ääntä "Diefenbakerin miehen" Arthur Maloneyn saadessa 502 ääntä.

Mr. Campin voitto on sitäkin "niukempi", ellei suorastaan kyseenalainen, jos on perää mr. Diefenbakerin väitöksessä, että tässä amerikkalaiseen sirkusnäytöstapaan järjestetyssä puoluekokouksessa veivät määrättyä osaa etukäteen määrätyille istuimille sijoitetut "everstin" hyvin opetetut "hylkeet" jotka toimivat saamiensa ohjeiden mukaisesti eivätkä tavallisina edustajina, kuten on väitetty.

Mutta huolimatta siitä, miten tämä kokous oli järjestetty ja kuinka paljon sinne oli tuotettu "hyvin harjoitettuja hylkeitä", tosiasia kuitenkin on, että puoluekokous näytti mr. Diefenbakerille veräjää mistä kulkee tie ulos puoluepyhätöstä. Kokous oli tällöin ilmeisesti tynkä-sellainen, sillä äänestykseen Diefenbakerin vapauttamisasiasta osallistui vain 749 henkilöä (563-186) vaikka siellä oli uutistietojen mukaan aluksi noin 1,500 osanottajaa, ja vaikka ensimmäiseen ja ratkaisevaan voimankoetukseen (mr. Campin valintaan) osallistui 1066 osanottajaa (564-502). Vaikka asiaa on selitetty siten, että Diefenbakerin kannattajat eivät "paenneet" eivätkä "antautuneet", niin tosiasia on sittenkin, että he "äänestivät jaloillaan" kävelemällä pois taistelutantereelta missä Waterloonsa kohtasivat.

Jos mr. Diefenbaker pitää kiinni siitä, että nyt pidetyllä puoluekokouksella ei ollut mitään valtuuksia tehdä päätöksiä johtajakysymyksestä, ja siitä, että puolueen parlamenttijäsenten ryhmäkokous on puoluekokouksen yläpuolella, ja että sillä yksinään on oikeus tehdä päätös kansallisen johtajan pitämisestä, erottamisesta ja valitsemisesta, silloin voi käydä niin, että Ottawan kokouksen ansiosta meitä siunataan jonkin aikaa kahdella torypuolueella — Diefenbakerin ja Campin torypuolueilla.

Tosiasia nimittäin on, että mr. Camp sai enemmistökannatuksen puoluekokouksessa, mutta mr. Diefenbaker näyttää nauttivan edelleen toryparlamentaarikkojen kannatusta. On sanottu, että alahuoneen 95:sta toryjäsenestä on 75 Diefenbakerin kannattajia, viitaten tämä siihen, että Brutuksen lailla "päällikköään" selkään puukottaneella johtajapaikan tavoittelijalle, Davie Fultonilla ja kumppaneilla on oletettua vähemmän kannatusta torypuolueen parlamenttijäsenten keskuudessa.

Lähitulevat päivät näyttävät, miten torypuolueen kehitys tulee tapahtumaan. Selvää on, että korkeimmilla johtajapaikoilla on "tilan ahtautta". Jonkun tai joidenkin täytyy ennemmin tai myöhemmin väistyä. Meistä tuntuu siltä, että vaikka tällä kertaa onkin selvästi kaksi torypuoluetta, niin tämä ei tule kuitenkaan pysyväksi ilmiöksi. Kaksipuoluejärjestelmä on palvellut erittäin hyvin suurpääomaa ja kaksipuoluejärjestelmän säilyttämisyritykset vaativat vanhojen valtapuolueiden koossapitämistä niin, että voidaan tarpeen tullen vaaleissa "heittää veijarit ulos ja vetää toiset sisään", kuten sanotaan.

Ottaen huomioon lisäksi sen, että toryjen puoluejohdon uusinnan takana on todella vaikutusvaltaisia "kaupunkilaisvoimia" eli finanssipiirejä, meistä tuntuu, että mr. Diefenbaker joutuu ennemmin tai myöhemmin "yhden miehen" vähennykseen. Kyseenalaista on vain se, suostuuko tämä vanha sotaratsu sellaiseen ratkaisuun "tyytyväisyyttä" näytellen, vaikka hymy jäähmettyisi kuoleman irvistykseksi, vai päättääkö "kaatua taistellen" johtajapaikasta kiinnipitäen katkeraan loppuun asti.

Yksi asia on kuitenkin ehdottomasti varmaa. Mitään "uutta konservatiivipuoluetta" ei tämän puoluekokouksen ansiosta tullut kuten esimerkiksi torontolainen Globe and Mail-lehti torstaisessa toimituskirjoituksessaan povailee.

Tiikeri ei muutu miksikään siitä, vaikka sen juovat maalattaisiin vallan toisen värisiksi.

Samoin suurpääoman puolue pysyy edelleen suurpääoman sellaisena huolimatta siitä, onko sen johdossa mr. Diefenbaker tai mr. Camp. Melkoisella varmuudella voidaan olettaa, että mr. Campin "voitto" tarkoittaa mieluimminkin finanssipääoman otteen lujittumista torypuolueessa kuin sen heikkenemistä.

SYNTYMÄPÄIVIÄ

Hilda Raivo, Sudbury, Ont., täyttää tiistaina, marraskuun 22 pn. 75 vuotta.

Yhdymme sukulaisten ja tuttavain onnentoivotuksiin.

Vietnamin naisten vetoomus maailman kaikille naisille

Hanoi. — Vietnamin naisten keskusliitto kehottaa maailman kaikille naisille osoittamassaan kirjeessä tehostamaan taistelua Yhdysvaltojen Vietnamissa harjoittamaa hyökkäystoimintaa vastaan. Yhdysvallat on apureineen keskittänyt Etelä-Vietnamiin 350,000 sotilasta. Yhdysvallat käyttää napalmia fosforipommeja, myrkkykaasuja ja myrkkykemikaaleja Etelä-Vietnamia vastaan. Samanaikaisesti USA käy ilmavoimiensa avulla hävityssotaa Vietnamin demokraattista Tasavaltaa vastaan pommittaen päivin ja öin kouluja, kirkkoja, temppeleitä, sairaaloita ja väestökeskuksia.

Vietnamin naiset kiittävät kirjeessään kaikkia naisia, jotka ovat tukeneet Vietnamin taistelua.

USAn MONOPOLIT VIENEET RAHAT LÄNTISILTÄ LUOTTOMARKKINOILTA

Helsinki. — (KU) — Kansan talousmiehet ja itse valtiovarainministerikin ovat todistaneet, ettei ulkomaisia lainoja ole nyt saatavissa. Ennen myönnettyjä lainoja voidaan vielä jossain määrin nostaa, mutta uusia lainoja ei juuri saada.

Vielä v. 1964 lainoja saatiin runsaasti. Viime vuonna lainojen saanti väheni jyrkästi ja tänä vuonna, niin voidaan sanoa, lainojen saanti on tyystin loppunut.

Minkä vuoksi näin on käynyt. Ilta-Sanomien yleisön osastossa kysellään ja suuren yleisön keskuudessa kuiskutellaan, että kansanrintamahallitus on aiheuttanut tämän tilanteen. "Lännessä ei luoteta hallitukseen, jossa kommunistit ovat mukana".

Tarkastelemme siis ulkomaisen lainatilanteen kehitystä ja kehityksen eräitä oleellisia syitä.

ENNEN LAINOJA OTETTIIN

Vielä mutuamia vuosia sitten Suomessa puhuttiin ulkomaisen lainan ottamisesta. Ulkomailta otettuja lainoja pidettiin jonkinlaisina aputekijöinä, jotka eivät näytelleet kovinkaan merkittävää osaa finanssi- ja talouspolitiikassa. Vuosien 1958 ja 1963 välisenä aikana uusia ulkomaisia lainoja "otettiin" keskimäärin 250 miljoonan markan arvosta vuodessa ja maksettiin takaisin 125 miljoonan markan arvosta vuodessa, joten nettovelkaantuminen ulkomaille oli vain 125 miljoonaa markkaa vuodessa eli kansainvälisesti katsoen hyvinkin vaatimatonta luokkaa.

NYT LAINOJA SAADAAN . . .

Vuonna 1964 tapahtui käänne. Vajauksellisen kauppataseen rahoittamiseen ja muihin menoihin saatiin silloin lainaa ulkomailta ennätysmäärä eli 770 miljoonaa markkaa. Kun entisiä velkoja maksettiin samana vuonna 250 milj. markan arvosta nettovelkaantumiseksi jäi 530 miljoonaa markkaa. Se oli melko paljon aikaisempaan verraten.

Viime vuonna (v. 1965) bruttolainaus kohosi 434 miljoonaan markkaan, joten nettovelkaantumiseksi jäi 160 milj. markkaa. Vähennys edellisen vuoden velan kasvuun nähden oli peräti 370 milj. markkaa.

. . . JOS SAADAAN

Viime vuonnakin ulkomaista lainaa olisi otettu enemmän, mutta ei saatu ja tämän vuoden aikana on käynyt selväksi, että ulkomaiset lainalähteet ovat kerta kaikkiaan ehtyneet. Tänä vuonna on saatu vain pääasiassa yksityisiä pankkiluottoja lyhyellä kuoletusajalla ja korkealla korolla tai tiettyihin tavaratoimituksiin sidottuja tavaraluottoja. Jonkin verran on nostettu myös maailmanpankin aikaisemmin myön tämiä lainoja. Tämän hetken lainataso on tänä vuonna noin 120 milj. markkaa.

Lainoja on saatu siis hyvin vähän ja parannusta ei näytä tapahtuvan.

MIKSI V. 1964 SAATIIN

Vuonna 1964 saatiin lainoja runsaasti. Tämä johtui siitä, että USA:n kongressi hyväksyi v. 1963 amerikkalaisen pääoman vientiä ulkomaille koskevan korontasausveron. Tämä vero ei koskenut Suomeen vietäviä pääomia ja näin lainansaantimahdollisuudet paranivat ratkaisevasti. Myös Länsi-Saksassa käsiteltiin samaan aikaan nk. pääomien tuottoveroa, joka myös suosi Suomea. Näin oli lainoja USA:n lisäksi saatavana myös Euroopasta.

Tässä yhteydessä on syytä huomata uusi lainamuoto: ulkomaalaiset obligaatiolainat, jotka eivät aikaisemmin näytelleet juuri mitään osaa lainapolitiikassamme. Kun vuonna 1963 laskettiin liikkeelle kaksi pientä ulkomaalaista obligaatiolainaa, niin vuonan 1964 obligaatiolainoja laskettiin liikkeelle peräti kymmenen raha-arvoltaan yhteensä 334 milj. markkaa. Viime vuonna obligaatiolainoja saatiin enää vain kolme raha-arvoltaan 116 milj. markkaa.

MIKSI LAINOJA EI NYT SAADA

Miksi nyt ei saada lainoja?

Syyt ovat jälleen lännen rahamarkkinoilla. Tärkein syy on USAn maksutasevajaus, joka on käynyt yhä vaikeammaksi. Tämä vajaus pakottaa USAn toimenpiteisiin mm. lainamarkkinoilla. Viime vuonna presidentti Johnson piti eräänlaisen nuhdesaarnan maan suurimpien yhtiöiden, pankkien ym. johtajille ja välittömästi sen jälkeen annettiin ohjeet maksutaseen vajauksen hillitsemiseksi. Näiden ohjeiden avulla hillittiin amerikkalaisen pääoman virtaamista ulkomaille, mm. Eurooppaan ja pakotettiin amerikkalaiset yhtiöt ottamaan lainaa niistä maista, joissa niiden pääoma operoi.

Amerikkalaisten firmojen lainaotto Euroopassa kohosi viime vuoden toisella neljänneksellä arvion mukaan 28 miljoonaan dollariin, mutta vuoden lopussa se oli jo 315 miljoonaa dollaria ja kuluvan vuoden aikana lainausvauhdin arvellaan kohoavan 800—1,000 miljoonaan dollariin.

Kun myös Länsi-Saksan oma taloudellinen tilanne on kiristynyt ja kiristänyt myös lainamarkkinoita, ei ole lainkaan kummaa, jos Suomelle ei lainoja maailmanmarkkinoilta riitä. Kansanrintamahallituksella ei asian kansa ole muuta tekemistä kuin se, että tämän hallituksen on tultava toimeen ilman ulkomaisia lainoja, joita edelliset hallitukset saivat runsaastikin.

VALUUTTAVARANTOMME HUPENEE

Kymmenen vuoden aikana jatkunut ulkomaankaupan kauppataseen vajauksellisuus ja viime vuoden sekä tämän vuoden aikana niukoiksi käyneet ulkomaiset luotot ovat johtaneet siihen, että maassamme on jouduttu turvautumaan valuuttavarantoon, jota on nimitetty joskus myös maan "säästötiliksi".

Viime vuoden alussa valuuttavaranto oli vielä 945 miljoonan markan arvoinen, mutta viime vuoden ja tämän vuoden aikana valuuttaa on menetetty paljon ja varanto on huvennut niin, että viime syyskuun lopussa tähteenä oli vain 424 miljoonan arvosta kultaa ja valuutto. ja. Vajaan kahden vuoden kuluessa varanto on supistunut 55 prosentilla ja vähenee yhä. Varanto riittää vain neljän viikon tuonnin maksamiseen ja kun maksutaseen vajauksen ennustetaan kohoavan noin 600 miljoonaan markkaan, sitä ei nykyisellä varannolla makseta.

IDÄN LUOTOT TOISTA MAATA

Suomi on saanut luottoa myös idästä, pääasiassa Neuvostoliitosta. Vuosina 1954 ja 1955 maamme sai Neuvostoliitolta kaksi 10 miljoonan dollarin arvoista kultaluottoa, jotka on käytetty ja maksettu takaisin. Vuonna 1959 Suomi sai Neuvostoliitolta 500 miljoonan ruplan arvoisen luoton. Tämän luoton käyttö aloitettiin v. 1960 ja viimeiset nostosopimukset solmittiin viime kesänä. Tästä luotosta, jonka viimeiset erät on jo käytännöllisesti katsoen nostettu, on jo maksettu takaisin ensimmäisiä eriä. Tämän luoton korko on ollut vain 2,5 prosenttia, kun nk. länsiluottojen korkko on yleensä vaihdellut 5—6.5 prosenttiin.

Ruplaluoton takaisinmaksuaika on 12 vuotta. Suomi maksaa luoton omilla tuotteillaan, joten mitään valuuttamenetyksiä sen maksamisesta ei aiheudu.

Romanian ulkopolitiikka

Romania on viime vuosina saanut varsinkin länsilehdistössä maineen sosialistisen leirin kapinallisena, joka uhmaa milloin mitäkin, pyrkii eroon Moskovasta ja lähestymään länttä. Romanialaiset itse kuitenkin sanovat haluavansa hyvää yhteistyötä kaikkien sosialististen samoin kuin muidenkin maiden kanssa ja korostavat samalla jokaisen maan itsenäisyyttä. Tämä kävi ilmi myös pääsihteeri Nicolae Ceausescun SKPn valtuuskunnalle esittämistä ulkopolitiikkaa koskevista ajatuksista, joita alla selostetaan lyhennellen.

— Romanian kansainvälisten suhteiden perustana on hyvä yhteistyö kaikkien sosialististen maiden kanssa huolimatta siitä, että eräiden sosialististen maiden välillä on kärkeviäkin erimielisyyksiä. Me pyrimme säilyttämään hyvät suhteet kaikkialle ja etsimään keinoja, joilla voitaisiin ohittaa tämä vaihe ja palauttaa edelleen yhtenäisyys, totesi Ceausescu.

Tietysti Romaniallakin on eräistä asioista erilaisia käsityksiä kuin muilla mailla, mutta sen ei meidän mielestämme tarvitse estää yhteistyötä niillä aloilla, joilla ollaan samaa mieltä. Hän korosti erityisesti jokaisen sosialistisen maan itsenäisyyttä ja tasa-arvoisuutta sekä sitä, ettei sosialismin rakentaminen voi olla toisen maan matkimista. "Yleiset periaatteet ovat yhteisiä, mutta organisatoriset muodot eivät voi olla yleispäteviä. Yksi ratkaisu ja muoto on hyvä yhdessä maassa, mutta ei välttämättä toisessa."

Romanian käsityksen mukaan sosialististen maiden yhteistyötä on kehitettävä sekä kaksipuolisin sopimuksin että Komekonin ja Varsovan liiton puitteissa. On vain etsittävä yhteistyölle sellaisia uusia muotoja jotka kaikki osapuolet voivat hyväksyä ja jotka eivät rajoita maiden suvereniteettia.

Sosialististen maiden suhteiden perustana Romania pitää 1) tasa-arvoa, 2) kansallisen suvereniteetin kunnioittamista, 3) toverillista apua ja 4) proletaarista internationalismia.

Ceausescu kertoi edelleen, että Romanialla on suhteet kaikkiin sosialistisiin maihin ja että niitä pyritään kehittämään edelleen em. periaatteiden pohjalla.

EUROOPAN TURVALLISUUS

— Meidän mielestämme on tärkeätä kehittää suhteita kaikkiin maihin riippumatta niiden yhteiskunnallisesta järjestelmästä. Haluamme, että Euroopan turvallisuutta päästään toteuttamaan uudella pohjalla. Ceausescu mainitsi tavoitteina Naton ja Varsovan liiton lopettamisen, koska ne eivät vastaa uusia olosuhteita ja estävät normaalia kanssakäymistä. Euroopan turvallisuus edellyttää niin ikään ei-eurooppalaisten joukkojen vetämistä pois Euroopasta. Vieraat joukot on poistettava kaikista maista, koska ne rajoittavat maan suvereniteettia.

Romanialla on viime aikoina ollut varsin vilkasta poliittista ja muuta kanssakäymistä eri maiden kanssa. Maassa käy jatkuvasti eritasoisia valtuuskuntia ja yhteydenpito on vilkasta myös YKssa. Keskusteluissa on käynyt ilmi, että monilla tahoilla on halua lopettaa sotilasliitot ja sekaantuminen toisten asioihin. Kehitysnäkymät ovat mielestämme hyvät ja tulemme edelleenkin jatkamaan kontakteja, kertoi Ceausescu.

— Euroopan turvallisuutta ei voida ratkaista ilman että molemmat Saksat osallistuvat siihen. Bonn ei voi puhua koko Saksan nimissä, mutta sitä ei voi tehdä myöskään DDR. Mielestämme on lähtökohdaksi otettava nykyiset realiteetit. Tarvitaan suhteita molempiin Saksoihin jotka on saatava mukaan Euroopan turvallisuutta ratkaistaessa.

Edellä mainitun periaatteen mukaisesti Romania onkin omasta puolestaan solminut molempiin saksalaisiin valtioihin. Erityisesti on taloudellinen kanssakäyminen Länsi-Saksan kanssa laajentunut mm. äskettäin tehdyn taloudellisia, tieteellisiä ja teknisiä suhteita koskevan sopimuksen perusteella. Maiden kesken on niin ikään sovittu poliittisten suhteiden parantamisesta ja tulevaisuudessa solmitaan normaalit suhteet, sanoi Ceausescu mainitsematta kuitenkaan tarkemmin suhteiden normalisoinnin yksityiskohdista.

Ceausescu kertoi edelleen Romanian suhteiden kehityksestä muiden Euroopan valtioiden kanssa ja mainitsi mm. että Romania toivoo suhteiden Suomen kanssa kehittyvän yhä läheisemmiksi. Ranskan ja Romanian kanssakäyminen on varsin vilkasta, mille perinteellinen kulttuurisuhde luo omalta osaltaan pohjaa. — Kunnioitamme de Gaullen asennetta, sanoi Ceausescu. Se vähentää Naton vaikutusta ja edistää kansainvälistä yhteistyötä.

USA JA VIETNAM

USAn imperialismin aggressiivisuus on viime aikoina kasvanut, mutta emme pidä sitä voiman merkkinä vaan yrityksenä estää ne ilmiöt joita maailmassa nyt on näkyvissä. Euroopan maiden suhteissa näkyvien uusien ilmiöiden lisäksi Ceausescu mainitsi myös Afrikan, Aasian ja latinalaisen Amerikan maat, joissa niinikään ilmenee halua ratkoa itse omat asiansa.

Ensimmäisen kerran toisen maailmansodan jälkeen näkyy mahdollisuus ratkaista ongelmia uudelta pohjalta. Edellytyksiä on olemassa, kunhan kansojen välisen yhteistyön uudet muodot löytyvät.

USAn hyökkäys Vietnamiin on tulos sosialististen maiden yhtenäisyyden puutteesta sillä USA ei olisi hyökännyt, jos sitä vastassa olisi ollut yhtenäinen rintama. Romania auttaa Vietnamia taloudellisesti, mutta sen käsityksen mukaan kaikki hallitukset ja eri maiden vaikutusvaltaiset piirit pitäisi saada tekemään jotain Vietnamin hyväksi. Erityisesti Ceausescu korosti poliittista ja diplomaattista apua, jolla USA pakotettaan perääntymään. Romanian käsitysten mukaan Vietnamin kriisin ratkaisu edellyttää Pohjois-Vietnamin pommitusten lopettamista, FLNn tunnustamista ja Geneven sopimusten noudattamista.

KOMMUNISTINEN LIIKE

Keskustelussa sivuttiin luonnollisesti myös kommunistisen liikkeen nykyistä tilannetta ja puolueiden keskeisen kanssakäymisen periaatteita, joista mainitaan myös keskustelusta annetussa yhteisessä kommunikeassa. Ceausescu korosti erityisesti puoluesuhteissa itsenäisyyden ja toisten puolueiden sisäisiin asioihin puuttumattomuuden periaatetta. "Emme pidä erimielisyyksiä esteenä puolueiden suhteiden normalisoimiselle", korosti Ceausescu. Erilaisia katsomuksia on jatkuvasti koska olosuhteet ovat erilaiset. Asioista on keskusteltava toverillisesti ja kenenkään haluamatta sanoa viimeistä sanaa. On olemassa paljon puolueita ja ne toimivat erilaisissa olosuhteissa. Kunkin on lähdettävä omista olosuhteistaan ja pidettävä niitä taktiikkansa ja strategiansa lähtökohtana, sillä kopioiminen tietää vaikeuksia, kun etsitään kansan tukea toimenpiteille. Sitä paitsi kansallisten etujen valvominen ja kansainvälinen solidaarisuus eivät ole toistensa vastakohtia.

Yhteistyön edellytyksinä romanialaiset pitävät seuraavia seikkoja: Marxismi-leninismi, puuttumattomuus toisten sisäisiin asioihin ja toisten mielipiteiden kunnioittaminen. Mikäli tuomitaan toisten maiden teot ja mielipiteet eikä suvaita erilaisia muotoja, ei yhteistyöstä tule mitään.

Sisko Kiuru.

INTIA LUOPUNUT VIIDENNEN TERÄSTEHTAAN RAKENTAMISESTA

Intia on luopunut 5-vuotissuunnitelmassa edellytetyn viidennen valtion omistaman miljoonatonnisen terästehtaan rakentamisesta, ilmoitti Intian pääministeri Indira Ghandi äsken pidetyssä parlamentin istunnossa. Syyksi hän ilmoitti finanssivaikeudet. Tämän viidennen terästehtaan rakentamiseen piti osallistua amerikkalaisia ja englantilaisia firmoja.

Intian ensimmäisen valtion omistaman suuren terästehdaskompleksin rakensi Neuvostoliitto Bhilaihin. Sen kapasiteettia nostetaan parhaillaan 4 miljoonaan tonniin. Tämän lisäksi Neuvostoliitto on saanut Intialta tilauksen valtion omistaman terästehtaan rakentamiseksi Bokaroon. Sen vuosikapasiteetiksi tulee niin ikään 4 miljoonaa tonnia.

Länsisaksalaisten Intian tiliin Ruorkelaan rakentaman terästehtaan jonka tuotanto on nykyisin n 1.8 miljoonaa tonnia, kapasiteettia ei nosteta 4 miljoonaan tonniin, kuten alkuperäiset suunnitelmat edellyttivät. Intian hallitus on tehnyt jo asiasta päätöksen. Syynä Rourkelan tehtaan kapasiteetin nostamisen peruuttamiseen ovat sekä tekniset että rahoitusseikat.

Intian hallitus harkitsee myös englantilaisten Durgapuriin rakentaman terästehtaan laajentamissopimuksen peruuttamista. Syynä ovat finanssivaikeudet ja Englannin aikaisempien konetoimitusten suuret myöhästymiset. Viidettä valtion omistaman terästehtaan rakentamista oli suunniteltu Pradeshin valtioon. Tähän yritykseen piti osallistua amerikkalaisten ja englantilaisten firmojen, mutta finanssivaikeuksien vuoksi siitä on nyt luovuttu. Sen sijaan Neuvostoliiton tuella rakennettavan Bokaron terästehtaan työt jatkuvat suunnitelmien mukaisesti.

PÄIVÄN PAKINA

KONSTEJA ON PALJON

Kuten sen entisen eukon kerrotaan sanoneen, "konstit ovat monet".

Meillä tavallisilla kadun miehillä on joskus sellainen harhakäsitys, että isoisilla on niitä konsteja, kepposia eli niksejä yltäkyllin ja meillä pikkuihmisillä vain vähäisen.

Tämä päteekin sikäli, että isoisilla on millä mällätään. "Rahalla saa ja hevosella pääsee", sanoo suomalainen sananparsi. Valtapiireillä on rahaa ja sillä voidaan ostaa ensiluokkaisia propagantisteja, jotka voivat maalata monesti aivan mustankin asian valkoiselta näyttäväksi.

Huippuesimerkkinä on tästä Yhdysvaltain "omahyväinen", "oikeutteen", "vapauteen" ja miltei itse Isään Jumalaan vetoava selitys Vietnamissa käymänsä likaisen hyökkäyssodan puolesta.

Siinä aivopesussa ei ole varoja säästetty. Washingtonin palveluksessa on kokonainen armeija hyvin koulutettuja hyvin syötettyjä eli palkattuja teknillisesti kyvykkäitä miehiä ja naisia, joiden erikoistehtävänä on sysätä jatkuvana virtana propagandaaineistoa sanomalehtiin, radioon, televisioon, elokuviin, kouluihin ja muihin laitoksiin siitä, miten "jalomielistä itseuhrautuvaisuutta" on Yhdysvaltain rahamiesten kohdalta levittää kuolemaa ja hävitystä pienen Vietnamin kansan keskuuteen.

Mutta kokonaan avuttomia poropeukaloita eivät rauhanpuolustajatkaan ole.

Yleisesti puhuen rauhanpuolustajilta puuttuu varoja propagandakoneiston ylläpitämiseksi. Mutta kun rauhanpuolustajia on numerollisesti paljon, niin aina löytyy uusia keinoja sikäli, että rauhanpuolustajatkin saavat äänensä kuuluviksi sanomalehtien ja muiden julkisuusvälineiden avulla.

Valitettava tosiasia tässä yhteydessä on se, että "sanavapaudesta" paljon kerskuvat porvarisetien omistamat sanomalehdet sekä radio- ja televisioasemat kieltäytyvät yksinkertaisesti julkaisemasta rauhanpuolustajain lausuntoja, puheita ja ohjelmia.

Rauhanpuolesta puhuminen on "propagandaa" ne selittävät, ja mikään itsekunnioitusta tunteva sanomalehti, ei halua muka alistua "propagandan" levittäjäksi.

Sodan lietsonta ja sotatoimien edistämistä koskevat lausunnot ja puheet ovat sen sijaan "uutistietoja" ja niitä julkaistaan nimenomaan niiden "uutisarvon" vuoksi, sanovat nämä sanavapauden sankarit.

Mutta kuten on huomattu, rauhanpuolustajat löytävät jatkuvasti uusia "konsteja" miten hekin pääsevät murtautumaan tämän uutispimennyksen läpi.

Tässä yhteydessä kiintyy huomio Torontossa aselepopäivänä pidettyyn surujuhlaan kolmannen maailmansodan uhrien kunniaksi.

Torontolaislehdet kertoivat, miten noin 200 ylioppilaisnuorta osallistui aselepopäivänä Toronton yliopistolla pidettyyn sotavastaiseen muistojuhlaan.

Puhujana oli siellä ollut tunnettu rauhanpuolustaja, rabbi Abraham Finberg.

Tämän muistojuhlan oli järjestänyt ylioppilaiden "Lopettakaa Vietnamin sota" komitea.

Puhuen kahden tykin välissä yliopistoalueen "Soldiers' Towerin" luona, rabbi Feinberg sanoi:

"Kolmannen maailmansodan verilöyly ja kaaos, mitä tämä kenotafi (muistopatsas) symbolisoi," saattaisi edeltäjänsä näyttämään mitättömän pieneltä.

Hän sanoi rauhanpuolustajille, että teidät voidaan leimata punaisiksi, beatnikeiksi ja radikaaleiksi — mutta todellinen side, mikä teidät yhdistää on "elämä eikä kuolema".

Pennsylvanian yliopistossa äskettäin tutkimuksen suorittanut Robin Maisel sanoi, että enemmistö tavallisista ihmisistä vastustaa Vietnamin sotaa.

Mitä me tarkoitamme sanoa on tämä!

Jos tämä kokous Vietnamin sodan vastustamiseksi olisi järjestetty rutiinitapaan johonkin kokoussaliin — "parempaankin" sellaiseen — torontolaislehdet eivät olisi puhuneet halaistua sanaakaan itse kokouksesta eikä siitä, mitä siellä sanottiin.

Mutta kun Vietnamin sotaa vastustavat ylioppilaat käyttivät samalla mielikuvitustaan asian hyväksi ja antoivat sotavastaiselle kokoukselleen hieman tavallisuudesta poikkeavan muodon, niin he saivat suoritetuksi "läpimurron" uutispimennyksen läpi.

Kaupallisen lehdistön kohdalta toteutettiin tässä tapauksessa ajatusta, että se ei ole uutinen eikä mikään kuin koira puree ihmistä, mutta "kun ihminen puree koiraa", niin se on julkaisemisen arvoinen juttu.

Muuten sivumennen sanoen, työväenlehtien, kuten Vapauden tilaajain ja lukijain ei tarvitse omaksua eikä hyväksyä näin kurjaa käsitystä "sanavapaudesta". Kannattaa siis tilata Vapaus.

— Känsäkoura.

Enver Hoxha edelleen Albanian kommunistipuolueen johtoon

Wien. — Albanian hallitseva työväenpuolue valitsi viime viikolla uudestaan maan todelliseksi johtajaksi kenraali Enver Hoxhan. Kenraali Hoxha valittiin puolueen uuden keskuskomitean ensimmäiseksi pääsihteeriksi puolueen viidennen kongressin viimeisenä päivänä, ilmoitti Albanian uutistoimisto. Keskuskomitea, jonka puoluekokous valitsi yksimielisesti, valitsi myös uuden 11-jäsenisen politbyroon. Tämä on puolueen ja valtion ylin hallintoelin.

Kahdeksanpäiväisessä puoluekokouksessa korostui Albanian katkerasti Neuvostoliiton vastainen kanta Kiinan leirissä. Kenraali Hoxha ja hänen johtajatoverinsa tähdensivät kerran toisensa jälkeen että taistelussa "neuvostorevisionismia" ja jugoslaviatyyppistä sosialismia vastaan ei tule olemaan taukoa.

Kiinan kommunistinen puolue tervehti Albanian puoluetta tämän 25-vuotispäivän johdosta ja ylisti sitä marxilais-leniniläisyyden pelottomaksi puolustajaksi, joka uhmaa revisionismia ja imperialismia huolimatta hämäristä "sota- ja eristämisuhkailuista". Kiinan valtuuskuntaa johti Kang Sheng, joka kuuluu Kiinan hallitsevaan sisärenkaaseen politbyroon pysyvään valiokuntaan.

Albanian puoluekokouksen vieraina olivat myös Romanian ja Pohjois-Vietnamin viralliset valtuuskunnat. Nämä kaksi maata ovat pysytelleet huolellisesti puolueettomalla linjalla Kiinan ja Neuvostoliiton välisessä kiistassa. Kiinalaismielisiä hajaryhmiä ja yksityisiä henkilöitä Albanian kokoukseen oli tullut niinkin kaukaa kuin Etelä-Amerikasta, Uudesta Seelannista ja Yhdysvalloista.

TERVEHDYS MOSKOVASTA

Moskova. — Albanian työn puolueen 25-vuotisjuhla saa yllättävän laajaa huomiota Pravdan palstoilla. Lehti lähettää Neuvostoliiton kommunistien nimissä "veljellisen, internationalistisen tervehdyksen" Albanian kansalle, vaikka samalla toteaakin, että Albanian työn puolueen juuri päättyneellä edustajakokouksella oli selvästi neuvostovastainen linja.

Lehti kirjoittaa, että edustajakokouksessa esiteltiin asettamuksia, joita Kiinan kommunistisen puolueen johto on jo kauan esitellyt ja jotka ovat ristiriidassa vuosina 1957 ja 1960 pidettyjen puolueneuvottelujen luoman kommunististen puolueiden yleislinjan kanssa.

Artikkeliin sisältyy tieto, että Neuvostoliitto on useita kertoja NKPn keskuskomitean vuoden 1964 lokakuun kokouksen jälkeen tehnyt ehdotuksia Neuvostoliiton ja Albanian yhteistyön uudelleen aloittamiseksi talouden, kulttuurin ja muilla aloilla. Albanian johtajat ovat kuitenkin tähän saakka torjuneet kaikki nämä ehdotukset ilmoittaa lehti.

Canadan naistenliiton esittämä muistio avioerokysymyksestä

(Jatkoa)

KIRKOT KANNATTAVAT MUUTOKSIA AVIOERO LAKIIN

Useiden kirkkokuntien kokouksissa on myöskin pohdittu tätä kysymystä. Johtajat ja papit ovat antaneet lausuntoja, joiden mukaan aviorikos ei saisi olla ainoa syy, koska se usein on teennäinen syy. On paljon muitakin vakavia asianhaaroja, jotka pitäisi ottaa huomioon, sillä laki ei saa olla kaikkivaltainen määräämään yksilön elämää.

Amerikan Luterilaisen Kirkon yleiskokouksessa huomioitiin että yhdessä asuminen, ilman liiton vahvistusta, on tullut paljon yleisemmäksi. Syyt tähän huomioitiin avioeron vaikeus ja kalleus. Tämä on yleistä sellaisten yksilöiden keskuudessa, jotka ovat vain nimellisesti avioliitossa.

Kaikkien kirkkojen yhteiskokouksissa on avioero asiaa pidetty hyvin tärkeänä ja useita päätöslauseita on uudistuksista tehty. Kirkot haluavat olla tienviittoina ja tukipylväinä, ja näkevät, että vanhat lakipykälät eivät enää sovellu tämän päivän elämään. Kirkot tukevat perhe-elämää, mutta jos kaikki tiet onnelliselle elämälle ovat kiinni, silloin kannatetaan eroa, ilman mitään tekosyitä.

NAISEN ASEMA YHTEISKUNNASSA

Yhteiskuntatieteen tutkijat sanovat, että melkein aina se on mies, joka haluaa eron, ja jos hän ei sitä laillisesti saa, hän jättää perheensä. Nämä miehet useinkin yksinkertaisesti kyllästyvät perheelämään, haluavat vapautensa eikä vaimoa ja lapsia kuin myllykiviä kaulaansa. Tähänkin on usein syynä se rajoitettu elämä mitä useat perheen äidit elävät. Vaikka naisen tärkeä tehtävä onkin huolehtia lapsistaan ja perheestään, ei se riitä, vaan yhteiskunnan pitäisi varata heille myöskin mahdollisuus kehitykseen ja ulkopuolisiin yhteiskunnallisiin harrastuksiin.

Enemmistöllä naisilla on koti ollut piilopaikka, ei ole ollut tarmoa ja rohkeutta, ei haluja avartaa näkökantojaan, ottaa osaa nykypäivän yhteiskunnalliseen kehitykseen. Niin pian kuin kaikki naiset ottavat sen ensimmäisen askeleen, valiten itselleen kodin ulkopuolelta harrastuksensa, tämä yhteiskunta tulee muuttumaan. Lapset oppivat varhaisemmin vastuunalaisuuden ja itsenäisyyden, tietoinen äiti on parempi äiti ja vaimo, ja kehityksen kautta perhe-elämä tulee varmaan rikkaammaksi ja onnellisemmaksi.

Huomioiden naisen tärkeän tehtävän yhteiskunnassa kaikilla aloilla, Kansainvälinen Naisten kokous Kööpenhaminassa vuonna 1960 hyväksyi seuraavan julistuksen.

"Naiset yhä suuremmin joukoin ovat ottaneet oikean paikkansa uuden yhteiskunnan rakennustyössä kaikissa maissa. Yksi kolmasosa maailman työläisistä on naisia ja heidän työnsä on jokaisen maan taloudelle välttämätöntä. Naisilla on tänä päivänä useassa maassa samat poliittiset oikeudet kuin miehilläkin, mutta kaikkia oikeuksia ei heillä vielä ole, sillä esteitä naisen täydelliselle kehittymiselle ilmenee vielä monessa maassa. Perheäidin oikeudet ja kehitys täytyy kulkea yhteiskunnan kehityksen mukana. Naiset tuntevat vastuunalaisuutensa, he tietävät mikä tärkeä paikka heillä on jokaisessa maassa, kansalaisina, työläisinä, äiteinä.

Yhdistyneitten Kansakuntien perussäännöt julistavat kaikille naisille oikeuden osallistua tasa-arvoisesti kaikkiin yhteiskunnallisiin tehtäviin. Silloin kun miehet ja naiset yhdessä toimivat niin, että tasaarvoisuus on täydellinen, vähentyvät aviorotkin.

Mutta naisten täytyy itse taistella tämän tasaarvoisuuden puolesta, jos he todella haluavat vapautua antiikkisista periaatteista, jos he haluavat tasa-arvoisuutta täytyy heidän oppia vastaanottamaan yhteiskunnallisia velvollisuuksia.

Suurin velvollisuus naisilla ja miehillä on yhdessä rakentaa koti ja kasvattaa terveitä onnellisia lapsia yhteiskunnallisiksi kansalaisiksi. Tämän rakenteen suojelemiseksi Canadan Naistenliitto ehdottaa kaiken mahdollisen yhteiskunnallisen turvan ja huomion. Perhe-elämän neuvonta pitäisi alkaa jo kansakouluissa ja sitä pitäisi olla koulunkäynnin ajan, sillä se on yksi tärkeimmistä oppiaineista.

Monet avioliitot voitaisiin pelastaa neuvottelulla, jos olisi tarpeeksi paikkoja joihin aviopuolisot voivat kääntyä neuvoja kysymään silloin kun pilvet alkavat kerääntyä, sillä perhe-elämän rikkoutuminen ei tapahdu yhdessä päivässä, eikä yhdestä syystä, useinkin heikkoudet voidaan poistaa, jos ne oikein ymmärretään.

Mutta jos kaikesta huolimatta liitto purkautuu, silloin pitäisi eron saanti olla kaikille mahdollista. Ei ole oikein että tehdään aviopuolisoista rikollisia, vaan ilman mitään syyllisyyttä perhe eron jälkeen määrätyn ajan päästä annetaan laillinen ero sitä haluaville ja turvallinen huolto lapsille. Ehdotamme, että jos aviopari asuu yhden vuoden erossa, sen jälkeen laki voisi eron vahvistaa. Mitä hyötyä on siitä että pitkitetään väkinäistä tilannetta, jos molemmat ovat toistensa vankina ja vanginvartioina. Yhteiskuntamme lakisäännöt pitäisi olla kansalaistemme tarpeiden mukaiset, että ei elämän onnen tähden tarvitse lakia kiertää.

(Loppu)

Dmitri Gudkov:

BONN ETSII VAHVAA MIESTÄ

Bonnin poliittinen kriisi aiheutti uuden pulman: Vapaiden demokraattien neljä ministeriä lähti Erhardin hallituksesta, mikä jätti kristillisdemokraatit hoitamaan vähemmistöhallitusta. Länsi-Saksan lehdet ovat kaavailleet erilaisia vaihtoehtoja hallituskriisin selvittämiseksi. Joitakin poikkeuksia lukuun ottamatta ehdotetaan samaa kaavaa Bonnin nykyisestä poliittisesta suuntauksesta vastuussa olevien syrjäyttämistä, mutta säilyttäen entisellään Bonnin politiikan. Eri vaihtoehdoissa ei juuri esiinny nykyisen liittokanslerin Erhardin nimeä. Hänen osakseen on tullut vähemmän kadehdittava syntipukin rooli.

Länsi-Saksassa etsitään nyt Erhardin paikalle "vahvaa miestä". Dusseldorfissa ilmestyvä Rheinische Post mm. kirjoitti: "Me asetamme toiveet tulevaisuuteen, haluamme arvovaltaisen ja vahvan miehen hallitusta". Kristillisdemokraattien Hampurin järjestön puheenjohtaja Blumenfeld esitti puolueensa kantana: "Emme voi ajatella minkäänlaista tulevaa hallituskoomusta ilman Straussia."

Strauss tunnetaan varsin hyvin. Joitakin vuosia sitten hän paljastui syylliseksi lahjuksien ottoon ja toimivaltansa ylittämiseen. Tämän skandaalin vuoksi hänen oli pakko jättää puolustusministerin paikkansa. Mutta hän jäi edelleen hoitamaan Kristillissosiaalisen liiton puheenjohtajan tehtävää Baijerissa. Viime vaaleissa kristillisdemokraattien puolue sai 49 paikkaa ja Straussista tehtiin puolueen tärkein varapuheenjohtaja. Bonnin hallituskriisin puhjettua Strauss nousi tuomarin pallille äärioikeiston äänitorvena syyttämään hallituksen ulko- ja sisäpolitiikkaa.

Hän esitti äskettäin puolueensa edustajakokouksessa Mynchenissä ulkopoliittisen ohjelmansa, "jonka mukaan Länsi-Saksa ei voi enää tyytyä asemaansa taloudellisena jättiläisenä ja poliittisena kääpiönä. Sen on saatava suurvallan oikeudet ja ydinaseet. Tie tähän kulkee Euroopan ydinasevallan perustamisen kautta. Hänen vaatimuksensa mukaisesti Länsi Saksan ulkopolitiikan päätavoitteena täytyy olla Saksan rajojen palauttaminen v. 1937 vallinneeseen tilaan.

Terve järki vaatii muutoksia Bonnin poliittiseen suuntaukseen, etenkin perusteellista käännettä suhteissa sosialistisiin maihin ja ensisijaisesti Saksan demokraattiseen tasavaltaan. Bonnin politiikka ei pääse umpikujasta, ellei se muuta asennettaan. Sen on tunnustettava Saksan demokraattisen tasavallan suvereenisuus, normalisoitava suhteensa siihen ja tunnustettava nykyiset rajat. Poliittisten realiteettien tajuaminen Bonnissa saisi osakseen sen itäisten naapureiden ymmärtämyksen ja auttaisi Länsi-Saksaa voittamaan ne esteet, jotka nyt aiheuttavat sen eristetyn aseman.

Puhuessaan jokin aika sitten Tbilisissä Leonid Breznnev totesi: "Olemme täysin varmoja siitä, että rauhan ja kansainvälisen turvallisuuden etujen vuoksi voidaan päästä yhteistoimintaan niiden länsimaisten hallitusten, poliitikkojen ja julkisen elämän edustajien kanssa, jotka tervejärkisesti suhtautuvat kansainväliseen tilanteeseen ja ovat käytännössä valmiit noudattamaan yhteiskuntarakenteeltaan erilaisten valtioiden rauhallisen rinnakkainolon periaatteita."

Kekkonen tapaa talvella Nasserin

Helsinki. — Tasavallan presidentin virallisesta vierailusta Yhdistyneeseen Arabitasavaltaan käydään parhaillaan neuvotteluja Suomen ja isäntämään viranomaisten välillä kerrottiin ulkoministeriöstä. Ne ovat kuitenkin vielä kesken ja presidentti Kekkosen matkan ajankohta sekä sen muut yksityiskohdat ovat toistaiseksi auki. Yhdistyneen Arabitasavallan presidentti Nasser on esittänyt vierailukutsun jo muutamia vuosia sitten.

Ulkoministeriöstä ei vahvistettu eräässä päivälehdessä olleita tietoja vierailuajasta ja sen pituudesta. Lehden uutisen mukaan presidentti Kekkonen matkustaisi Yhdistyneeseen Arabitasavaltaan tammikuun aikana ja vierailu kestäisi viikon verran.

Presidentti Kekkonen on tehnyt virallisen vierailun Afrikkaan kerran aikaisemmin. Hän kävi Tunisiassa viime vuoden lokakuussa presidentti Habib Bourguiban kutsusta.

Reino Palas suurlähettilääksi Ottawaan

Helsinki. — Tasavallan presidentti on viime viikolla tapahtuneessa esittelyssä suorittanut seuraavat nimitykset ulkoasianhallinnon alalla:

— Ulkovaltojen lähettiläiden esittelijä, ministeri Reino Palas on nimitetty suurlähettilääksi Ottawaan.

— Ottawassa oleva suurlähettiläs Torsten Tikanvaara on nimitetty suurlähettilääksi Limaan.

— Ulkoasiainministeriön oikeudellisen osaston päällikkö, ministeri Ake Frey on nimitetty ulkovaltojen lähettiläiden esittelijäksi.

— New Yorkissa oleva lähetetty pääkonsuli Paul Gustafsson on nimitetty ulkoasiainministeriön oikeudellisen osaston päälliköksi.

— Limassa oleva suurlähettiläs Heikki Hannikainen on nimitetty ulkoasiainministeriön neuvottelevaksi virkamieheksi.

— Ulkoasiainministeriön neuvotteleva virkamies Toivo Kala on nimitetty lähetetyksi pääkonsuliksi New Yorkkiin.

Kaikki nimitykset ovat 1. 2. 1967 lukien.

Viikon aikana saatiin Vapaudelle 56 tilausta, 8 uutta ja 48 uudistusta

Tähän katsaukseen saatiin Vapaudelle 56 tilausta, joista 8 uutta ja 48 uudistusta ja kun huomioidaan aikaisemman hankinnan tulokset, on Vapaus ryntyäksen aikana saanut 35 uutta ja 338 uudistusta — yhteensä 373 tilausta.

Tässä katsauksessa uusien tilausten hankinnassa täyttivät osuutensa seuraavat paikkakunnat: Port Arthur, Fort William, Beardmore ja Haney-Websters Corners.

Kiitämme kaikkia tilausten hankkijoita ja lausumme uudet tilaajat tervetulleiksi lehtemme lukijakuntaan.

Tähän katsaukseen saatiin tilauksia seuraavilta:

W. Heinonen, Revelstoke, B. C., 1 uudistus.

Niko Piispanen, Beaver Lake, 2 uudistusta.

Manda Ranta, 2 uudistusta, Antti Kotila, 1 uusi ja tilaaja Vancouver 1 uudistus, yhteensä Vancouverista 4 tilausta.

A. T. Hill, Port Arthur, Ont., 2 uudistusta ja 1 uusi tilaus sekä Sam Pukkala, 1 uusi tilaus, yhteensä Port Arthurista 4 tilausta. Port Arthur täytti osuutensa uusien tilausten hankinnassa ja tuli yksi uusi tilaus jo rapoiksikin.

Senja Salminen, Tarmola, Ont., 1 uudistus.

Alina Jackson, Fort William, Ont., 1 uusi tilaus, jolla tuli täyteen uusien tilausten tavoite.

Henry Rönty, 3 uudistusta ja tilaaja, 1 uusi tilaus, kaikkiaan Torontosta 4 tilausta. Toronto uusien tilausten tavoite tuli täytetyksi.

Walter Suonpää, Sarnia, Ont., 3 uudistusta.

Jack Rinta, Geraldton, Ont., 1 uudistus.

Yrjö Korpi, Beardmore, Ont., 1 uusi tilaus ja tilaaja, 1 uudistus. Uusien tilausten tavoite tuli täytetyksi.

Jenny Jylhä, 1 uudistus, konttori, 5 uudistusta ja 1 uusi tilaus sekä Eino Lehtola, 1 uudistus, yhteensä Sudburysta 8 tilausta. Vielä puuttuu yksi tilaus uusien tilausten tavoitteesta.

Tilaaja, Val d'Or, Que., 1 uudistus.

Tilaaja, St. Catharines, Ont., 1 uudistus.

Otto Leinonen, Porcupine, Ont., 1 uudistus.

Tyyne Harju, Wahnapitae, Ont., 4 uudistusta.

Tilaaja, Hearst, Ont., 1 uudistus.

Sulo Helminen, Windsor, Ont., 3 uudistusta.

A. Hytiainen, Haney, B. C., 1 uudistus ja 1 uusi tilaus. Uusien tilausten tavoite tuli täyteen.

Frank Hakala, Sioux Lookout, Ont., 1 uudistus.

Emil Hankila, South Porcupine, Ont., 3 uudistusta.

Aino Koski, Kapuskasing, Ont., 3 uudistusta.

Tilaaja, Sointula, B. C., 1 uudistus.

Tilaaja, South River, Ont., 1 uudistus.

Anna Lehto, Kaministiquia, Ont., 2 uudistusta.

Atu Koivula, Long Lake Ont., 1 uudistus.

Nyt on vielä levitysryntäyksen ajasta jäljellä 13 päivää, joka aika tulisi käyttää tehokkaalla tavalla uusien tilausten hankkimiseksi. Jäämme odottamaan ensi viikon tuloksia ja sanomme kuulemiin!

Sotilaspaperit rovioon

New York. — Kuusitoista amerikkalaista poltti perjantai-iltana New Yorkissa julkisesti sotilaspaperinsa ja mitalinsa vastalauseeksi Vietnamin sodalle. He olivat Vietnamin sodan lopettamista ajavan veteraanien ja reserviläisten liiton jäseniä.

Soittakaa meille kaikista vakuutuspulmistanne — — Meillä on yli 20 vakuutusyhtiötä, jotka kauttamme palvelevat Teitä — — Me vakuutamme Teille kaiken minkä voi vakuuttaa — —

O. K. JOHNSON & ASSOCIATES LIMITED

(suomea puhutaan)

697 Bay St., Toronto 2-B, Ont. Toimistopuh. EM. 6-8586

O. NUMMINEN HELEN HIRVONEN

kotiin HI 4-3356 kotiin WA 2-4378

Turku Bakery and Delicatessen

281 DANFORTH AVE., TORONTO, ONT. (Broadview Avenuesta vähän itään ja Sister Subway pysäkiltä vähän länteen)

TARJOAA AVAJAISKAHVIT

Lauantaina, joulukuun 3 pnä koko päivän klo 9—6

Tervetuloa tutustumaan uuteen myymäläämme ja uusiin tuotteisiimme

AKE SAARINEN

PUHELIMET: LIIKE HO 3-3331 — KOTIIN 633-8028

Mestarikertojain SUURROMAANEJA

ARVOKKAITA antaa JOULULAHJANA

FRANK G. SLAUGHTER:

JÄNNITTÄVÄ LÄÄKÄRIROMAANI

LÄÄKÄRIN TULIKOE

289 SIVUA - HINTA SID. $4.65

Mike Constant palaa kymmenen vuoden poissaolon jälkeen loistavana kirurgina New Salemiin, jonka slummien kasvatti hän on. Hänen tehtävänään on kaupungin sairaalan tason parantaminen. Työ ei ole helppoa, ja sitä vaikeuttavat hankalat ihmissuhteet, joista Mike oli turhaan kuvitellut pääsevänsä eroon kymmenessä vuodessa. Hän huomaa edelleen rakastavansa Sandra Westiä, nuoruutensa toteutumattomien haaveiden punatukkaista naista.

FRANK G. SLAUGHTER:

VEDENNEITO

359 SIVUA - HINTA SID. $4.50

Miami-joen suistomaa oli 1840-luvulla läpitunkemattomien eukalyptusrämeiden, petollisten suonsilmäkkäiden, alligaattorien ja hehkuvien orkideain valtakunta. Näissä luoksepääsemättömissä turvapaikoissa pitivät viimeiset rippeet ahdistetusta seminoli-intiaanien heimosta puoliaan valkoista maahantunkeutujaa vastaan. Nuorella lääkärillä, tohtori Royal Coella, oli ainoana valkoihoisena pääsy intiaanien salaisiin piilopaikkoihin. Mutta viimeisen verisen taistelun vaiheissa ei hänenkään ollut mahdollista säilyttää monesti petettyjen punaisten miesten luottamusta.

PHYLLIS A. WHITNEY:

MUSTAT HELMET

Rakkautta ja kiihkeää jännitystä hehkuvassa Konstantinopolissa

270 SIVUA - HINTA SID. $4.65

Nuori viehättävä Tracy seisoi parvekkeella katsellen Bosporin heijastuvan kultaista valoa ja valkean minareetin siroja piirteitä. Täällä hän vihdoinkin oli, Erimien turkkilaisessa palatsissa — jonka ylellisissä suojissa hänen sisarensa Anabel oli kuollut arvoituksellisen, kauhistuttavan kuoleman.

WILLIAM FAULKNER:

NOBEL-MESTARIN KUULUISA PÄÄTEOS

ÄÄNI JA VIMMA

306 SIVUA - HINTA SID. $5.30

Ääni ja vimma, William Faulknerin kuuluisa pääteos, tuo mieleen sekä Shakespearen rajun voiman että antiikin draaman kohtalontunnun. Ukonaisilta juoniaineksiltaan se on kertomus erään vanhan etelävaltiosuvun hajoamisprosessista. Tapahtumien keskuksena on Compsonien suku, joka hiljalleen rappeutuu filosofisen mietiskelyn ja viskin parissa.

JUNICHIRO TANIZAKI:

UNIEN SILTA

256 SIVNA - HINTA SID. $5.25

Aniharva nykyisin elävä kirjailija on saavuttanut sellaisen mestaruuden ja herkkyyden kuin Junichiro Tanizaki. Hänen kertomuksensa muistuttavat japanilaista puutarhaa, jossa maisema on kuin taikurin keinoin sovitettu pienen pienelle alueelle, kokonaisuuden tai luonnollisuuden hiukkaakaan kärsimättä.

Laaja niminovelli "Unien silta" on kuvaus outoja polkuja etsivistä eroottisista tunteista. "Sokean miehen kertomus" kuvaa taisteluja ja rakkautta feodaaliajalta.

Tilatkaa osoitteella:

VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.

BOX 69 SUDBURY, ONT.

Swedish American Line

UUSI M.S. KUNGSHOLM

M.S. GRIPSHOLM

Ships under Swedish Registry with traditional Swedish seamanship and seaworthiness since Viking times

TEHKÄÄ 1966-1967

SUOMI-MATKANNE LAIVALLA

IHASTUTTAVA JOULUMATKA UUDELLA KUNGSHOLMILLA

JOULUK. 3, 1966 — Matkanjohtaja: Mr. C. Allan Carlson, SAL-Seattle Office.

15 % :n ALENNUS — Jos lähdette jouluk. 3. KUNGSHOLMILLA ja palaatte samalla laivalla jouluk. 28, saatte meno-paluulaivalipusta New York-Göteborg-New York 15 % :n alennuksen.

MENO-PALUU US $434.00

SUOMI-HUVIMATKA 1967

UUDELLA KUNGSHOLM — LAIVALLA

TOUKOKUUN 17, 1967

New Yorkista Göteborgiin, edelleen junalla Tukholmaan ja sitten Suomi-laivalla HELSINKIIN.

Matkanjohtaja: Mr. Carl E. Waselius—Matkanemäntä: Mrs. Sylvia Aarnio

Matkatavarat voidaan lähettää suoraan New Yorkista Helsinkiin tai Turkuun.

Muut laivavuorot 1967: New Yorkista:

KUNGSHOLM elok. 26; jouluk. 4.

GRIPSHOLM toukok. 2; kesäk. 3; kesäk. 28; heinäk. 21; elok. 16.

Göteborgista:

KUNGSHOLM kesäk. 8; syysk. 12; jouluk. 28.

GRIPSHOLM toukok. 24; kesäk. 17; heinäk. 11; elok. 5; elok. 28.

Paikkojen varaaminen on parhaillaan käynnissä. Ottakaa yhteys matkatoimistoonne tai suoraan

Swedish American Line

MONTREAL 1, QUE., CANADA — 465 ST. JOHN STREET

VANCOUVER, B. C., CANADA — 966 WEST HASTINGS STREET

WINNIPEG 2, MAN., CANADA — DAHL S.S. AGCY., LTD., 325 LOGAN AVENUE

ELISA RONN'in MUISTOLLE

Kuoli Torontossa, Ont., marraskuun 30 pnä 1961.

Elo tyhjälle tuntuu nyt meille,
niin kolkolta syksyn tuuli.
Sä poissa oot äiti ja puoliso
parhain,
sydämemme kaihoten kaipaa
sua.

Yrjö Ronn
Margit ja Väinö Romo
ja lapset

Kaivaten muistaen,

Ida Romo.

Andre Daoust seisoo vartija vierellään korokkeella kuulemassa häntä vastaan nostettua syytettä.

Turkisnahkoja halutaan

Saadaksenne korkeimmat hinnat ja nopean palvelun lähettäkää tai tuokaa kaikki turkisnahkanne minulle.

JACK LEVE
RAW FURS
Puh. 675-5431 ja 673-1904
254 Larch St. Sudbury

FRANK R. BLOCK, R.O.
OPTOMETRISTI
Puh. konttori 674-4914
kotiin 673-0705
65 ELM STREET EAST
SUDBURY, ONT.
VASTAANOTTO ESPANOLASSA
Keskiv. iltap. ja torst. aamup.

KAUNIITA
KUKKIA
KUKKAKIMPPUJA
KUKKALAITTEITA
Poiketkaa hakemassa kukkakalenterinne
LOUGHEED
FLOWER SERVICE
Puhelin 673-9595
22 Durham St. N.
60 Eyre St., Sprucen kulmassa
SUDBURY

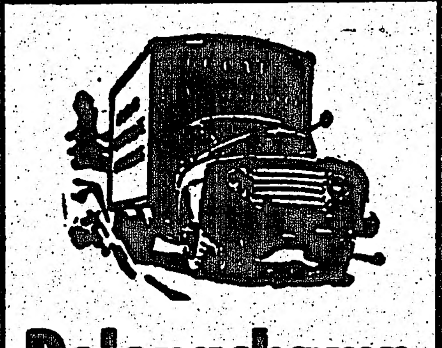

Delongchamp CARTAGE CO. LTD.
20 Lorne St. Puh. 675-5611
LYHYEN JA PITKÄN MATKAN RAHTIAJOA . . . TALOUSTARPEITA PAKATAAN — MUUTETAAN — SÄILYTETÄÄN — LÄHETETÄÄN
NYKYAIKAINEN VARASTOHUONE

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

MUISTILISTA

Lasten joulujuhlan ohjelmaharjoitukset Finnish haalilla torstaisin kello 5.30 illalla. Kaikki lapset tervetulleita, sanoo Rauha-täti.

Sävel-kuoron harjoitukset Finnish haalilla keskiviikkoisin kello 7.30 ill.

"Onnellisen aviomiehen" harjoitukset ovat Finnish-haalilla joka tiistai ja perjantai, klo 7 illalla.

Työn Puiston mainio sauna on avoinna keskiviikkoisin, lauantaisin ja sunnuntaisin kello 1—11 ip.

CSJ:n Sudburyn osaston kuukausikokous on Finnish haalilla maanantaina, marraskuun 28 pnä kello 7.30 illalla.

Mielenkiintoinen elokuva-uutuus Sampo esitetään Finnish haalilla sunnuntaina, joulukuun 4 päivänä, kello 3 ip.

Vapaus-kustannusyhtiön johtokunnan kokous tiistaina, marrask. 22 pnä. kello 7.30 illalla liikkeen konttorissa.

Seurapelitilaisuus "Majavajärvellä"

Beaver Lake. — Täkäläisellä suomalaisella haalilla on tänä sunnuntaina, marraskuun 20 pnä piristävä seurapelitilaisuus alkaen kello 12 päivällä. Tervetuloa iltapäiväkahville ja "onnea koettamaan" sanovat naistenkerhon jäsenet jotka vastaavat tilaisuuden järjestämisestä.

KANNATTAKAA LIIKKEITÄ, JOTKA ILMOITTAVAT VAPAUDESSA!

HYVÄ KIUAS-SAUNA TYÖN PUISTOSSA
Auki keskiv., lauant. ja sunnunt. kello 1 ip.—11 illalla
1742 PARIS ST. SUDBURY

Putkitus- ja lämmitys-
EXPERTIT
• ÖLJYPOLTTIMOITA •
Kustannusarviot vapaasti!
Morrison Plumbing & Heating (Sudbury) Ltd.
PUHELIN 674-0797
164 Elgin St. S., Sudbury

Onnellinen aviomies esittäytyy meille marraskuun 27 pnä

Vaikka meitä onnellisia aviomiehiä vilisee kuin Vilkkilässä kissoja, niin hauska on tutustua siihen erikoisuuteen, joka esittäytyy Finnish haalilla sunnuntaina, marraskuun 27 päivänä.

Näytelmäharjoituksia seuraamassa käyneet tietävät kertoa, että tämän "onnellisen aviomiehen" elämä on yhtä huoletonta ja hauskaa kuin on se velikultakin, joka esiintyy "aviomiehenä" vaikka hänellä ei ole sitä siunausta vielä suotukaan. Näytelmän harjoittamiseksi on tehty pitkän aikaa paljon ja tunnollista työtä ja monet merkit viittaavatkin siihen, että silloin saadaan piristävää nähtävää ja kuultavaa.

— Yksi joukosta.

Mrs. VanLaaten pyrkii NDP:n ehdokkaaksi

Eräs saksalais-syntyinen, nykyään Hammerissa asuva, on kolmas henkilö joka tiedoitetaan, että hän tavoittelee NDP:n vaaliehdokas-nimitystä Sudbury East vaalipiirissä. Puolueen nimityskokous pidetään lauantaina t.k. 19 päivänä.

Mrs. Jan VanLaaten on 32-vuotias. Hän on syntynyt Nordenissa, Saksassa. Hän avioitui Saksassa vuoden 1953 heinäkuussa, sekä saapui Canadaan saman vuoden marraskuussa.

Hän sai Canadan kansalaispaperit vuonna 1960. Hänet valittiin samana vuonna, Hammerin koululautakuntaan, jossa hän on palvellut jatkuvasti lukuunottamatta vuoden 1963 tammikuusta vuoden 1964 lokakuuhun. Hän yhtyi miehensä kanssa NDPhin v. 1963.

Toiset ehdokkaaksi ilmoittautuneet ovat: 31-vuotias Eli Martel St. Maryn katollisen koulun opettaja, Conistonista; ja hitsari Peter Madsen Broder kunnasta.

Lautavarkaat satimeen

Erästä ruokailupaikan omistajaa ja kahta hänen seuralaistaan sakotettiin täällä tiistaina yrityksestä anastaa lautaa vanhasta tallista kaupungin itäpäässä.

Gerald Goulet sai $100 sakon ja kulut, 25-vuotias Eldon Harris $25 ja kulut ja Joseph Lacey 19-vuotias $10 ja kulut. Kaikki kolme antoivat osoitteekseen 55 Cedar katu.

Gouletin löysi konstaapeli James McIvor 3.45 aamuyöstä 18 päivänä Lasalle Bulevardin itäpäästä olevasta talli-rakennuksesta jonka omistaa Jack Steinberg, 400 Laura Ave.

Harris ja Lacey olivat juuri tulleet ulos rakennuksesta kun poliisi ajoi paikalle.

Steinberg sanoi varkaiden hajoittaneen tätä vanhaa rakennusta pala palalta viimeisen kolmen kuukauden ajan ja suurin osa katosta ja seinistä on siirretty pois.

NDPn kannatus lisääntyy yhä

Regina. — Uuden demokraatitsen puolueen (NDP:n) kannatus on viimeaikoina lisääntynyt kautta maan ja viimeisimmät mielipidetutkimustiedot osoittavat, että NDP:n nautti nyt yhtä suurta yleisökannatusta kuin torypuoluekin, sanoi puolueen johtaja Tommy Douglas selittäen, että 26 prosenttia valitsijoista on nyt NDP:n kannalla.

Hän puhui Ottawasta puhelimitse noin 300:lle edustajalle Saskatchewanin CCF:n kolmipäiväisen edustajakokouksen avajaisistunnossa.

TILATKAA VAPAUS

Vaativat voimakeinoja Smithiä vastaan

Yhdistyneet Kansakunnat. — YK:n yleiskokouksen istunto täällä torstaina vaati ylivoimaisesti Britanniaa käyttämään voimakeinoja jos tarpeellista lopettaakseen Rhodesian kapinan.

Istunto hyväksyi 92—2 päätöslauselman kehoittaen Britanniaa käyttämään kaikkia tarpeellisia keinoja, mukaanluettuna asevoimien käyttö, saadakseen Smithin hallituksen kumoon.

Portugali ja Etelä-Afrikka äänestivät päätöslauselmaa vastaan. Päätöslauselma tuomitsee nämä kaksi maata antamastaan kannatuksesta Smithin hallitukselle.

Päätöslauselman voimaa heikensi USA:n, Britannian, Canadan ja 14 muun länsimaan äänestyksestä pidättyminen. Ne korostivat sitä, etteivät voi tukea voimakeinoja, kun kaikki toiset keinot, sisältyen siihen velvoittavat taloudelliset pakoitteet, ovat vielä kokeilematta.

Päätöslauselmasa hyväksyttiin yleiskokouksen istunnon luottamusmieskomitea kokouksessa marraskuun 10 päivänä äänin 94—2. Seitsemäntoista kansakuntaa, mukaanlukien Britannia ja USA, pidättyivät äänestyksestä, kun eivät saaneet tarpeellista kannatusta, lieventääkseen päätöslausetta.

Sen lisäksi, että nuhdeltiin Portugalia ja Etelä-Afrikkaa päätöslauseessa myös tuomittiin ulkomaiset raha- ja muut lähteet, jotka ovat olleet kaupanteossa Smithin hallituksen kanssa.

Se kiinnittää turvallisuusneuvoston huomiota kriisiin tarkoituksella että se voisi ryhtyä täytäntöönpanotoimenpiteisiin, sen lakien edellyttävällä tavalla, lyödäkseen alas maailmanrauhaa uhkaavat vaarat.

Campin valinnasta esitettänee valitus

Ottawa. — Dalton Campin uudelleen valitsemista konservatiivien kansalliseksi presidentiksi saattaa kehittyä jälkitaistelu valinnan laillisuuden tiimoilta.

Alahuoneen jäsen George Chatterton, Victoriasta, B.C. sanoi haastattelutilaisuudessa konservatiivipuolueen British Columbian järjestön presidentin myöntäneen, että noin 60 british-columbialaista äänioikeutettua edustajaa oli laittomalla tavalla nimitetty edustajiksi.

Mr. Chatterton sanoi, että miltei nämä kaikki 60 oli kovettuja mr. Campin kannattajia. Mr. Camp voitti äänin 564—502 Arthur Maloneyn.

Hän sanoi konservatiivipuolueen British Columbian jäsenistön sääntöjen vaativan, että maakunnallinen johtokunta antaa kokoukseen meneville valtakirjat äänestäville edustajille.

Tämä johtokunta ei ole pitänyt lainkaan kokousta ja sen v.t. presidentti Malcolm Wickson, Vancouverissa, on myöntänyt eräiden John Diefenbakeria tukijan tiedustelun perusteella, että johtokunnan kokousta ei ole pidetty.

Mr. Campin kerrotaan sanoneen, että hän on kuullut puheita siitä, että hänen valinnastaan voidaan tehdä valitus, mutta lisäsi, ettei hänellä ole mitään tietoja väitetystä väärinmenettelystä.

Murhista syytetty natsi palautettu Länsi-Saksaan

Frankfurt. — Tri Horst Schuman jota syytetään 30,000 ihmisen taposta Hitlerin armontappo-ohjelman perusteella, tuotiin tänne alkuviikolla Ghanasta.

Tätä Ghanassa asunutta ja siellä lopulta takaisin Saksaan lähetettyä 62-vuotiasta lääkäriä syytetään myös sterilisointikokeilun aiheuttamasta 30 kuolemantapauksesta Auschwitzin kuolemanleirillä Puolassa.

Schuman sanoi aikaisemmin Ghanan vetoomusoikeudessa, että hän johti toisen maailmansodan aikana 80,000—120,000 mielenvikaisen ihmisen tappamista niin että saatiin sairaalatiloja Saksan haavoittuneille sotilaille. Hän on tunnustanut suorittaneensa myös sterilisointileikkauksia Auschwitzin ja Graceneckin kuolemanleireillä.

Schumann puolustaa ihmisten joukkotappamista sillä, että Hitler olisi tapapnut hänet, jos hän olisi kieltäytynyt määräysten toimeenpanosta.

Wilsonin uusi aloite EEC:hen liittymisestä

Lontoo. — Englannin hallitus ilmoitti uudesta aloitteesta, joka tähtää Englannin liittymiseen Euroopan talousyhteisöön EEC:hen ja joka koskee myös muita Euroopan vapaakauppaliiton EFTAn jäsenmaita.

Puhuessaan Englannin parlamentin alahuoneessa Englannin tulevista suhteista EEC:hen pääministeri Harold Wilson ilmoitti, että hän aikoo lähitulevaisuudessa kutsua EFTAn huippukokouksen koolle Lontooseen "keskustelemaan ongelmista, jotka koskevat EFTA-maiden pyrkymyksiä liittyä EEC:hen". Hän sanoi hallituksensa päättäneenä, että nyt on tehtävä uusi korkean tason lähentyminen, jotta saataisiin selville, onko tällä hetkellä olemassa mahdollisuuksia hedelmällisten neuvottelujen aloittamiselle Englannin liittymiskysymyksestä.

Suunnitellun EFTAn huippukokouksen jälkeen Englannin ulkoministeri George Brown ja Wilson itse kävisivät neuvotteluja kunkin kuuden EEC:n jäsenmaan hallituksen kanssa todetakseen, onko tällaisia mahdollisuuksia olemassa. Wilson sanoi lisäksi Englannin olevan valmis liittymään EEC:hen, jos sen ja kansainyhteisön elintärkeät edut turvattaisiin.

Diplomaattisten tunnustelujen jälkeen hallitus päättäisi, olisiko aktiivisiin neuvotteluihin aihetta ryhtyä ja milloin nämä neuvottelut Englannin liittymisestä aloitettaisiin.

"On tärkeätä, että liitymme EEC:hen vasta, kun olemme turvanneet vakaan talouselämän ja saaneet aikaan vahvan maksutaseen sekä parantaneet punnan arvon. Haluan kaikkien tietävän että hallitus aloittaa keskustelut vakavassa mielessä ja päättäneenä liittyä EEChen jos omat elintärkeät etumme ja kansainyhteisön jäsenmaiden edut turvataan", sanoi Wilson.

Oppositiossa olevat konservatiivit olivat vaatineet hallitusta selvästi ilmoittamaan, aikooko se hyväksyä EEC:n perussäännön, Rooman sopimuksen mutta Wilson ei lausunnossaan antanut tähän tarkkaa vastausta. Tammikuussa 1963 Ranskan presidentti de Gaulle teki tyhjäksi Englannin ensimmäisen yrityksen liittyä EEC:hen lähes 18 kuukautta kestäneiden neuvottelujen jälkeen.

Asioista perillä olevista lontoolaisista lähteistä kerrottiin, että EFTAn huippukokous pidetään ensi kuussa. Kokoukseen osallistunevat kaikki EFTAn jäsenmaat: Englanti, Ruotsi, Norja Tanska, Itävalta, Portugali ja Sveitsi sekä ulkojäsenenä oleva Suomi.

Armahdus Espanjan sisällissodan vangeille

Madrid. — Espanjan hallitus armahti viime viikolla Espanjan v. 1936—1939 sisällissodan aikaiset kenraali Francon poliittiset vastustajat.

Espanjan tiedotusministeriön edustaja ei pystynyt heti sanomaan, kuinka monta ihmistä armahdus koskee. Hän korosti kuitenkin, ettei ketään aiota enää rangaista sisällissodan aikana tehdyistä rikoksista.

Asioista perillä olevista piireistä kerrottiin, että rangaistustaan mahdollisesti vielä kärsivät hallituksen poliittiset vastustajat vapautetaan nyt. Kansalaisoikeutensa menettäneet saavat ne takaisin. Armahdus koskee todennäköisesti myös niitä kommunisteja, jotka taistelivat kenraali Francoa vastaan sisällissodassa.

Armahdus koskee kuitenkin vain sisällissodan aikaa, poliittiset puolueet ovat kenraali Francon Espanjassa edelleen kiellettyjä.

KODIN PIIRISTÄ

TOIMITTANUT EEVA

Liukurata uneen

Kukapa meistä ei olisi joskus pyöriskellyt hermostuneena vuoteessaan, vähentänyt peitteitä, lisännyt niitä, avannut ikkunan, juonut lasin kylmää vettä, käynyt sulkemassa ikkunan, vaihtanut hikisen pyjaman kuivaan ja loppujen lopuksi tarttunut jännittävään kirjaan? Uni ei ota tullakseen, vaikka päivän työn jälkeen pitäisi olla väsynyt kuin märkä rätti. Ajatukset harhailevat. Kaikki pienetkin ja päivällä vähäpätöisiltä tuntuneet seikat paisuvat maailmaamullistaviksi. Huoli tulevaisuudesta väijyy mustana peikkona, jokin entinen pieni rike kummittelee.

Nyt ovat saksalaiset tiedemiehet tutkineet asiaa, ja tulleet siihen tulokseen, että ihmisellä pitäisi olla jonkinlainen liukurata uneen. Ihmistä on jälleen kerran rinnastettu eläimeen. Unettomuuden kohdatessa eläinmaailman edustajia havaitaan eläimillä aivan tiettyjä "uneen valmistautumistapoja". Kanat menettelevät juuri samalla tavalla joka kerta asettuessaan yöpuulle. Afrikassa tehtiin huomioita miten kafferipuhvelit, joiden laumaa oli kohdannut rutto, siirtyivät yöunesta päiväuneen, jolloin vetäydyttiin suolle. Vasta kun lauma oli jälleen entisessä vahvuudessaan, tuli jälleen tavaksi nukkua öisin.

Koska ihminenkin aivan turhaan vaivaa ennen nukkumistaan itseään huolilla, joita ei ainakaan sängyssä voi auttaa, niin pitäisi jokaisella olla jokin keino, jolla voi karkoittaa omat murheensa pois ja ajatella jotakin aivan olematonta. Jännitys- ja salapoliisiromaanit ovat erinomaisia. Ne antavat lukijalleen "suloista pelkoa", jolla ei ole mitään tekemistä todellisuuden kanssa. Televisio on myös hyvä niille, jotka voivat nukkua televisiovastaanottimen ääreen. Kuunnelman kuunteleminen "sängystä päin" on myös hyvin tuloksellinen keino. Lapsikin osaa vaatia äitiä laulamaan illalla, miksi emme voisi korvata äidin laulua jotenkin muuten?

Juuri tällaista hidasta siirtymistä omasta maailmasta vieraan maailman kautta uneen sanovat saksalaiset tiedemiehet uneen pääsemisen liukuradaksi.

* * *

Kuinka muoti syntyy

Tämänkin syksyn kankaiden suunnittelu on aloitettu jo viime vuoden toukokuussa, ja kun otamme huomioon muodin vaihtelevuuden, niin ymmärrämme kuinka vaikeaa on muodin suunnittelu ja arvioiminen vuodeksi eteenpäin. Kuitenkaan ajankohtaa ei voida siirtää, koska lankojen tilaaminen värjääminen, mallipakkojen kutominen, värjäys ja viimeistely vievät oman aikansa. Tämän vuoksi on ensiarvoisen tärkeätä tässä vaiheessa saada oikeata informointia mannermaan muotikeskuksista, joissa muoti on vielä ilmassa, ja on tuskin ainuttakaan henkilöä, joka pystyisi varmuudella sanomaan tulevan kauden muotilinjat.

Kun on saatu kokoon tarpeellinen määrä aineistoa eri informaatiolähteistä, mannermaan muotikeskuksista ja henkilökohtaisilta ulkomaan matkoilta, kerätään aineisto yhteen, analysoidaan se yhdessä kaupallisen johdon kanssa ja työ aloitetaan laatimalla eräänlainen muotiennuste. Tämän ennusteen pohjalta aloitetaan uuden malliston valmistelevat työt, kuten mallilankojen kehräys, värjäys jne. Muotisuuntauksien alkaessa vahvistua ja päälinjojen ikään kuin selviytyessä saadaan suunnittelutyöhön lisää vauhtia ja mallisto alkaa hahmottua.

SUOMALAINEN LAMPAANVILLA SUUNNITTELIJAN RAAKA-AINEENA

Läpi vuosisatojen on suomalaisen maatiaislampaan villa ollut hienoin raaka-aine kotiteollisuudessa. Kun sitten 1.500 luvulla aloittivat toimintansa ensimmäiset suomalaiset verkakutomot, myös ne käyttivät kotimaista villaa. Vasta 1890-luvulla alkoi maan villateollisuus ostaa raaka-ainetta myös ulkomailta, koska kotimainen villantuotanto ei vastannut lainkaan kysyntää. Nykyisin käyttää villateollisuus kaiken tuotetun suomalaisen villan.

* * *

Kaalia

VAALEA KAALILAATIKKO

Valmistetaan paksuhko valkokastike, johon sekoitetaan raa'at keräkaalisuikaleet ja mikäli halutaan, ruskistettua jauhelihaa. Seos paistetaan vuodellussa uunivuoassa hitaasti. On muistettava käyttää kaalia runsaasti, koska uusi kaali kutistuu kypsyessään melkoisesti.

TUMMA KAALILAATIKKO

Ruisleipää tai ruiskorppujauhoja keitettyä kukkakaalia, jauhelihaa, savukinkkua tai tähdelihaa, maitoa, muna. Voideltuun vuokaan ladotaan vuorotellen ruisleipää, kaalia ja lihaa. Päälle kaadetaan muna-maitoseos. Paistetaan uunissa.

KEITTO KAHDESTA KAALISTA

Laimennettua lihalientä, keräkaalia, kukkakaalia, perunoita, munaa, kermaa, persiljaa.

Mietoon lihaliemeen lisätään kaalisuikaleet, kukkakaalinlohkot ja aivan pieniksi leikattu peruna. Keitto saa kiehua, kunnes kaalit ovat kypsyneet, peruna saa hajota saostukseksi. Lopuksi lisätään muna-maitosuurus ja tarjolle tuodessa persiljaa.

Tämän keiton voi valmistaa kokonaan maitoliemeenkin.

Pieniä neuvoja

KELTUAINEN KESKELLE

Paistetun munan saa kauniimman näköiseksi, kun valkuainen kaadetaan ensin pannuun ja vasta sen vähän jähmetyttyä asetetaan keltuainen keskelle.

PIIRAKANTÄYTE

Mustikka- ja muut marjapiirakat eivät vuoda, jos täytteeseen lisätään vatkattu kananmuna.

SILLINPALAT TALTEEN

Jos aterialta jää sillinpaloja tähteeksi, kaatakaa niiden päälle maitoa tai piimää, niin ne säilyvät tuoreina vielä useita päiviä. Ennen uutta käyttöä sillinpalaset tietenkin huuhdotaan hyvin.

HERKULLISIA LIHAPULLIA

Lihapalleroista tulee erittäin hyvän makuisia, jos taikinaan sekoitetaan juustoraastetta.

MAUSTEKAKKU TUOREENA

Maustekakku pysyy tuoreena pari viikkoa, kun säilytysastiaan pannaan tuore omena.

KELLARI KUIVANA

Levittäkää sanomalehtiä kellarinne lattialle, niin kellari pysyy kuivana ja raikkaana!

CSJ:n SUDBURYN OS. NÄYTELMÄSEURA
toimesta esitetään huvinäytelmä
"ONNELLINEN AVIOMIES"
eli "LAINATTU ROUVA"
Kirj. HILJA VALTONEN
FINNISH-HAALILLA
194 Spruce St., Sudbury, Ontario
Sunnuntaina, marraskuun 27 päivänä klo 2 ip.

HENKILÖT: ESITTÄJÄT:
Aarnio .... John Passi
Elli, hänen vaimonsa .... Helmi Lindroos
Laura, edellisen sisar .... Joan Palomäki
Heikki .... Harold Huhtanen
Petäjä, Heikin eno .... Ensio Wuori

Ohjaus: HELMI LINDROOS SISÄÄNPÄÄSY $1.00

Terveltuloa nauttimaan hauskasta näytelmästä!

Jackson & Barnard
HAUTAUSTOIMISTO

Palvellut Sudburyn yhdyskuntaa yli neljäkymmentä vuotta edistyneellä tavalla, jonka vuoksi voimme tarjota hienoimmat mukavuudet: kappelin, joka on kuin kirkko, urkurin ja kykenevän henkilökunnan ilman lisämaksua.

VAPAATA PARKKEERAUSTILAA TONTILLAMME

233 Larch St. Sudbury

KYSYKÄÄ 'PAKETOIDUISTA' VAKUUTUKSISTA
säästätte vakuutusmaksuissa
LAINE AGENCIES
VAKUUTUS- JA KIINTEISTÖTOIMISTO
OLIVER R. LAINE, Kotiin 674-4167
PENTTI PENTTILÄ, Kotiin 675-2941
Konttori 675-6427
125 Durham St. S. yläkerta Sudbury, Ontario

Suuri lääkärikirja
1253 sivua — 962 kuvaa — 18 väriliitettä
55 laajaa artikkelia — 47 pätevää kirjoittajaa
Hinta sid. $10.25
Toimituskunta: päätoimittaja professori Niilo Saksela, sisätautien erikoislääkäri Elli Leikola
Suuri lääkärikirja ilmestyi ensimmäisen kerran 1955. Siitä tuli nopeasti menestysteos, Suomen suosituin lääkärikirja. Tämä suurteos on tähän mennessä julkaistuista lääkärikirjoista laajin ja täydellisin. Se on suomalaisten erikoislääkärien ja asiantuntijain yhteistyö — yleistajuinen kokonaiskatsaus käytännölliseen lääketieteeseen.
Teoksen viidennessä painoksessa on otettu huomioon alan uusimmat saavutukset. Se on täydellisesti uudistettu, ajanmukaistettu ja laajennettu laitos.
Tilatkaa osoitteella:
VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.
P. O. Box 69 Sudbury, Ont.

Nyt on ilmestynyt arvokas ja ajankohtainen
JULKAISU
JOULU 1966
48 SIVUA - HINTA $1.00
RUNSAS KUVITUS
Painettu hyvälle kiiltopaperille.
Joulu-julkaisussa on mielenkiintoista lukemista kaikille.
Erittäin sopiva antaa tai lähettää joululahjana, vaikka Suomeen asti.
"Joulu"-julkaisu on saatavana paikkakuntanne asiamieheltä tai tilaamalla suoraan osoitteella:
VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.
P. O. BOX 69 SUDBURY, ONT.

— SISÄLTÖ —
Joulutervehdys
Saunan lauteilla pakistua
Kaisa-mummon viimeinen joulu
Arkimedeen kuolema
Ajatuksia joulusta
Anjan lapsuuden joulu
Muisto yhä säilyi
Joulukortti
Pettymysten saavuttua
Ensi kesän suurjuhlat Canadan satavuotisjuhlien merkeissä
Mennyt elämä
Venäjän verisunnuntain muistojuhla
Kolme joulua
Kulttuuri kukoistaa
Perilläkö? Sitä minä en usko
Jouluaatto
Eräs Kuparisaaren joulu
Rajavartiosotilaana
Hiljaisuus
Villin Lännen puhdistus
Kivi — muinais-ja nykyajan rakentajain perusaine
Syvä meri, ulkoavaruus
Yksi eletty elämä
"Rakkauden jumalatar"
Piltti Pieni
Bertrand Russellin vetoomus amerikkalaisille Vietnamista
Joutavan jäljillä
Somerset Maugham
Urheilukalastaja
Juhla-ajan yksi kiperin ongelma
Harry Belafontekin "kapinallinen"
Murhaaja on myös uhri
Maailman rikkain ja köyhin maa
Huumoria